Ўзбекистон — келажаги буюк давлат

ХАЛҚ СЎЗИ

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ МАЖЛИСИ ВА ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ ГАЗЕТАСИ

1998 йил 29 апрель чоршанба

Сотувда эркин нархда № 86 (1867)

ИСЛОМ КАРИМОВ МОСКВАГА ЖЎНАБ КЕТДИ

Ўзбекистон Президенти Ислом Каримов 28 апрель куни Мустақил Давлатлар Ҳамдўстлигига аъзо мамлакатлар давлат бошлиқларининг навбатдаги саммитида қатнашиш учун Москвага жўнаб кетди.

МДҲга аъзо мамлакатлар президентларининг Москва учрашуви 29 апрель куни бўлиб ўтади. Сафар олдидан мамлакатимиз раҳбари журналистларга интервью берди. Ислом Каримов мазкур учрашув МДҲнинг келгуси тақдири юзасидан томонларнинг қарашларини ойдинлаштириш учун катта имконият яратажагини айтди.

— МДҲ қандай бўлмоғи лозим экани тўғрисида биз ўз фикримизда доимо собитмиз. Ушбу Ҳамдўстлик доирасидаги ҳамкорлик мавжуд иқтисодий қийинчиликларни биргаликда бартараф этишга қаратилиши лозим. Афсуски, баъзи сиёсатчилар ушбу ҳамкорликка сиёсий тус бериш, ҳатто, МДҲни сиёсий-ҳарбий тузилмага айлантиришга қаратилган ҳаракатлардан ҳамон фориғ бўла олмаяптилар. Бунинг тагида қандай мақсад ётгани барчага ойдин. Улар собиқ Шўролар иттифоқини қўмсаётган кимсалар. Сир эмаски, айрим давлатларда шундай ғаразли мақсадлар билан турли сўровлар ҳам ўтказилган. Баъзи сиёсатчиларни ўз мамлакати эмас, балки бошқа давлатлар тақдири кўпроқ қизиқтираётгани ажабланарли. Таъкидлаб айтмоқчиманки, бундай сиёсий ташаббуслар билан андармон бўлмасдан, ҳар бир давлат раҳбари ўз мамлакатининг иқтисодиёти, халқининг турмушини яхшилаш ҳақида қайғурмоғи лозим.

Мамлакатимиз раҳбари МДҲнинг келажаги масаланинг ана шу жиҳатларига қандай эътибор қаратилишига боғлиқ эканини айтди. МДҲнинг келгуси тақдири Москва учрашуви кун тартибидан жой олган асосий масалалардан биридир. Шунингдек, мазкур учрашувда томонлар Ҳамдўстликдаги айрим мамлакатларда давом этаётган можароларни бартараф этиш чора-тадбирлари юзасидан ўз қарашларини баён этади. Муҳокама этилган масалалар юзасидан тегишли ҳужжатлар имзоланади.

Тошкент аэропортида Президент Ислом Каримовни Олий Мажлис раиси Э. Халилов, Бош вазир Ў. Султонов, Бош вазирнинг биринчи ўринбосари И. Жўрабеков, Тошкент шаҳар ҳокими К. Тўлаганов ва бошқа расмий кишилар кузатиб қолди.

Кузатувчилар орасида Россиянинг Ўзбекистондаги Фавқулодда ва Мухтор элчиси А. Пацев ҳам бор эди.

(ЎзА)

ПРЕЗИДЕНТ ҲУЗУРИДА ҚАБУЛ

28 апрель куни Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов мамлакатимизга ташриф буюрган Япония иқтисодий ташкилотлари Федерацияси (Кейданрен) раиси, "Тойота Мотор Корпорейшн" корпорацияси раиси Шоичиро Тойода раҳбарлигидаги делегация аъзоларини қабул қилди. Мазкур нуфузли делегация таркибида Япониянинг "Мицуи и Ко.Лтд", "Марубени Корпорейшн", "Мицубиси Корпорейшн", "Сумитомо Корпорейшн" ва бошқа йирик компаниялари вакиллари бор. Таъкидлаш жоизки, бу япон йирик бизнесининг Ўзбекистон билан ҳамкорликни ривожлантиришга катта қизиқиш билан қараётганидан далолат беради.

Давлатимиз раҳбари меҳмонларни диёримизга ташрифи билан қутлар экан, тобора ривож топиб бораётган Ўзбекистон — Япония алоқалари ҳар икки мамлакат манфаатларига бирдек наф келтиришини қайд этди.

— Ушбу ташриф мамлакатимизнинг нафақат иқтисодий, балки сиёсий ҳаётида ҳам муҳим воқеадир,— деди Ислом Каримов. — Мазкур делегация таркибида вакиллари бўлган таниқли корпорациялар ва бошқа фирмалар маҳсулотларини Ўзбекистонда ҳам жуда яхши билишади.

"Кейданрен" раиси Шоичиро Тойода қабул учун мамлакатимиз раҳбарига миннатдорлик изҳор этди. Айни пайтда "Кейданрен" дунёнинг турли мамлакатлари билан халқаро савдо ва иқтисодий ҳамкорлик муносабатларини фаол ривожлантираётганини айтди.

Суҳбат чоғида йирик лойиҳаларни сармоялаш, транспорт, йўл коммуникацияси, сайёҳлик индустрияси ва бошқа соҳалардаги ўзаро ҳамкорлик алоқалари ривожи билан боғлиқ масалалар юзасидан фикр алмашилди.

Қабул маросимида Бош вазир Ўткир Султонов, Президентнинг Давлат маслаҳатчиси Умар Исмоилов, ташқи иқтисодий алоқалар вазири Элёр Ғаниев ҳамда ташқи иқтисодий фаолият Миллий банки бошқарувининг раиси Рустам Азимов иштирок этди.

Қабул маросимида Япониянинг мамлакатимиздаги Фавқулодда ва Мухтор элчиси Коичи Обата ҳозир бўлди.

(ЎзА)

СУРАТДА: қабул пайти. С. ЗУФАРОВ олган сурат.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг

ФАРМОНИ

А.С.АБДУРАҲМОНОВНИ ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНИНГ ОЗАРБОЙЖОН РЕСПУБЛИКАСИДАГИ ФАВҚУЛОДДА ВА МУХТОР ЭЛЧИСИ ЭТИБ ТАЙИНЛАШ ТЎҒРИСИДА

Абдуғофур Сатторович Абдураҳмонов Ўзбекистон Республикасининг Озарбойжон Республикасидаги Фавқулодда ва Мухтор элчиси этиб тайинлансин.

Ўзбекистон Республикаси Президенти И. КАРИМОВ

Тошкент шаҳри,
1998 йил, 28 апрель

ЎЗБЕКИСТОН ПАРЛАМЕНТИДА УЧРАШУВ

28 апрель куни Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисида Тошкент давлат юридик институти талабалари билан учрашув бўлиб ўтди. Учрашувни мазкур институт ректори, Олий Мажлис депутати Ҳ. Бобоев очди. У ўз кириш сўзида мустақил Ўзбекистонда парламентнинг ўрнини, унинг мамлакатда амалга оширилаётган ислоҳотларнинг ҳуқуқий негизини мустаҳкамлашдаги аҳамиятини, ёшларнинг парламентаризм тарихини чуқур ўрганишлари зарурлигини алоҳида таъкидлади.

Шундан сўнг Олий Мажлис Раисининг ўринбосари А. Қосимов сўзга чиқди. У талабаларга парламентнинг ташкил топиш принциплари, унинг ваколатлари, қўмиталар ҳамда депутатлар фракцияларининг фаолияти ҳақида батафсил гапириб берди. А. Қосимов Олий Мажлиснинг ҳозирги таркиби 1994 йилда чинакам кўппартиявийлик асосида ўтган биринчи эркин демократик сайловлар якунларига кўра таркиб топганлигини алоҳида таъкидлади.

Шунингдек у талабаларга парламентимиз қонунлар яратиш борасида катта ишларни амалга ошираётганлиги, бу эса мустақил давлатнинг ҳуқуқий асосларини шакллантиришга, ҳокимият бўғинларини ажратишда конституциявий принципни ривожлантиришга хизмат қилаётганлиги ҳақида сўзлади. А. Қосимов Олий Мажлиснинг бўлажак ўн биринчи сессияси муҳокамасига киритилган масалалар ҳақида батафсил тўхталди, мамлакатни янада ривожлантиришда уларнинг бениҳоя муҳимлигини таъкидлади. У айниқса қишлоқ хўжалигидаги ислоҳотларни чуқурлаштиришга доир қонун лойиҳаларининг аҳамиятини, шунингдек «Оила кодекси», «Виждон эркинлиги ва диний ташкилотлар тўғрисида»ги, бир қатор бошқа қонун лойиҳалари ҳақида алоҳида тўхталди.

Шунингдек, Олий Мажлис депутати, «Рада-Мажлис» гуруҳи раҳбари А. Ғуломмаҳмудов бўлажак ҳуқуқшунослар олдида сўзга чиқди. У «Рада- Мажлис» электрон овоз бериш тизими қурилмаси ҳақида гапириб берди.

Талабаларга халқ вакилларининг ўринларини бир муддат эгаллаш ҳамда «овоз бериш» имконияти яратилди. Йиллар ўтиб, эҳтимол, улардан айримлари Олий Мажлисга депутат сифатида келадилар. Олий Мажлиснинг навбатдаги сессияси арафасида парламентнинг янги биносига ёшларнинг ташриф буюриши — бу парламент вакилларининг Ўзбекистоннинг келажаги ҳақида ғамхўрлик қилаётганликларига яна бир ёрқин далилдир.

АҲМАД ФАРҒОНИЙ ТАВАЛЛУДИНИНГ 1200 ЙИЛЛИГИ ОЛДИДАН

ТАЙЁРГАРЛИК ҚИЗҒИН

Фарғонада қомусий аллома Аҳмад Фарғоний таваллудининг 1200 йиллигини нишонлашга пухта тараддуд кўрилмоқда. Айни кунда тантаналар ўтадиган Фарғона шаҳри ва Қува тумани улкан қурилиш, ободончилик майдонига айланган. Бу ерларда кўплаб меъморий, маданий-маърифий иншоотлар қад ростламоқда.

Республика Бош вазирининг биринчи ўринбосари, мазкур юбилейга тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш бўйича ташкилий қўмита раиси И. Жўрабеков, Бош вазир ўринбосари А. Азизхўжаев ва бир гуруҳ комиссия аъзолари Фарғона вилоятида бўлди. Улар дастлаб аллома туғилган юрт — Қува тумани ва қадимги Шаҳристон тепалигида олиб борилаётган бунёдкорлик ишлари билан танишдилар. Сўнгра, тантаналарнинг асосий қисми ўтадиган Фарғона шаҳридаги Аҳмад Фарғоний номли маданият ва истироҳат боғида бўлиб, бу ерда амалга оширилаётган қурилиш ва ободончилик ишларини кўздан кечирдилар. Ушбу масканларни ҳақиқий маданият-маърифат ўчоғига айлантириш, унда халқимизнинг бой миллий анъаналарини мужассам этиш зарурлигига эътибор қаратилди. Бу борада мутасаддиларга аниқ вазифа ва кўрсатмалар берилди.

Тадбирда вилоят ҳокими Н. Мўминов қатнашди.

Р.КАМОЛОВ, ЎзА мухбири.

ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИГА ТАШРИФ

Япония иқтисодий ташкилотлари Федерацияси "Кейданрен" делегацияси аъзолари Ўзбекистон Бош вазири Ўткир Султонов билан учрашди.

Учрашувда Ўзбекистон билан Япония ўртасидаги иқтисодий ҳамкорликни янада ривожлантиришда ҳар икки мамлакат уюшма ва компаниялариаро алоқаларни кенгайтириш муҳим аҳамиятга эга экани қайд этилди. "Кейданрен" вакилларининг ушбу ташрифи бу борадаги ишлар кўламини кенгайтиришга хизмат қилажаги шубҳасиз.

Мамлакатимиз иқтисодиётини ривожлантиришда замонавий технология муҳим ўрин тутади. Ҳозир Ўзбекистон иқтисодиётининг кўпгина соҳаларида япон технологияси қўлланилаётгани эътиборга молик. Мулоқот чоғида ўзаро ҳамкорликда ҳар икки томонга ҳам бирдек манфаатли лойиҳаларни ишлаб чиқиш ва ҳаётга тадбиқ этиш борасидаги масалалар юзасидан фикрлашиб олинди.

Учрашувда Бош вазир ўринбосари Қ. Ҳаққулов, ташқи иқтисодий алоқалар вазири Э. Ғаниев иштирок этди.

Учрашувда Япониянинг Ўзбекистондаги Фавқулодда ва Мухтор элчиси Коичи Обата ҳозир бўлди.

ҲАМКОРЛИГИМИЗ КЕНГАЯДИ

Япония иқтисодий ташкилотлари Федерацияси (Кейданрен) раиси, "Тойота Мотор Корпорейшн" корпорацияси раиси Шоичиро Тойода бошчилигидаги делегация аъзолари Ташқи иқтисодий алоқалар вазирлигида бўлди.

Вазир Э. Ғаниев меҳмонларни Ўзбекистонда олиб борилаётган ислоҳотлар натижалари, мамлакатимизда хорижий сармоядорлар учун яратилган шарт-шароитлар билан таништирди. Мустақиллик йиллари давомида яратилган ташқи савдо тузилмалари ҳозир муваффақият билан ишлаётгани таъкидланди.

Учрашувда томонлар ҳамкорлик муносабатларини кенгайтиришга доир масалалар юзасидан ўзаро фикр алмашдилар.

Шунингдек, делегация аъзолари Ташқи иқтисодий фаолият Миллий банкида ҳам бўлишиб, музокаралар ўтказдилар.

Учрашувларда Япониянинг мамлакатимиздаги Фавқулодда ва Мухтор элчиси Коичи Обата ҳозир бўлди.

(ЎзА)

ЖИЗЗАХДА ЁПИҚ СУВ СПОРТИ САРОЙИ ОЧИЛДИ

Жиззах шаҳри марказида бундан ўн йил аввал ёпиқ сув спорти иншооти қурилиши бошланган эди. Бироқ, маблағ масаласи муаммо бўлиб, у ўз ҳолига ташлаб қўйилганди. Вилоят ҳокимлигининг ўтган йил январдаги жисмоний тарбия ва спортни ривожлантиришнинг 1997-2000 йилларга мўлжалланган дастури тўғрисидаги қарори ва юқоридаги масала бўйича имзоланган қўшимча фармойишидан кейин қурилишда иш юришиб кетди. Қисқа муддатда иншоот битказилиб, фойдаланишга топширилди.

Сув спорти саройининг очилишига бағишланган тантанали йиғилиш улкан спорт байрамига айланиб кетди.

Маросимда вилоят ҳокими Ш. Мирзиёев қатнашди.

Йўлчи ЖЎРА, ЎзА мухбири.

ОЛИЙ МАЖЛИС ҚЎМИТАЛАРИДА

Олий Мажлис Бюджет, банк ва молия масалалари қўмитасининг кенгайтирилган мажлиси бўлди. Уни қўмита раиси А. Аҳадов бошқарди.

Мажлисда сессия муҳокамасига киритиш таклиф этилаётган масалалар атрофлича муҳокама қилиниб, маъқулланди.

Шунингдек, мажлисда Ўзбекистон Республикаси Марказий банки раисининг биринчи ўринбосари М. Нурмуродовнинг Марказий банкнинг 1997 йилги фаолияти тўғрисидаги ҳисоботи тингланди. Хусусан, ҳисобот йилида Марказий банк томонидан нақд пул муомаласини барқарорлаштириш юзасидан муайян ишларнинг амалга оширилиши натижасида республикамизда макроиқтисодий вазият барқарорлашди. Инфляция сезиларли даражада қисқарди. Пул массаси ўсишининг ўртача ойлик суръатлари ҳам анча пасайди.

Мажлисда тижорат банклари зиммасига кичик ва ўрта бизнесни қўллаб-қувватлаш ҳамда мижозларга хизмат кўрсатиш даражасини янада яхшилаш масалаларига жиддий эътибор бериш вазифаси юклатилди. Қўмита мажлисида Марказий банкнинг 1997 йилги фаолияти тўғрисидаги ҳисоботи маъқулланди.

Мажлисда муҳокама қилинган масалалар юзасидан тегишли қарорлар қабул қилинди.

Мажлисда Олий Мажлис депутатлари – қўмита аъзолари, Марказий банк бошқаруви аъзолари, республика тижорат банклари раислари ҳамда оммавий ахборот воситалари вакиллари иштирок этди.

* * *

Шунингдек, шу куни Олий Мажлис Иқтисодий ислоҳотлар ва тадбиркорликни ривожлантириш қўмитасининг ҳам мажлиси бўлди. Уни қўмита раиси Анвар Йўлдошев олиб борди.

Мажлисда қўмита аъзолари Олий Мажлиснинг XI-сессияси кун тартибига киритиш мўлжалланаётган масалалар, жумладан, Ўзбекистон Республикасининг «Чет эл инвестициялари тўғрисида»ги, «Чет эллик инвесторларнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилиш кафолатлари ва чоралари тўғрисида»ги, «Гаров тўғрисида»ги (янги таҳрирда), «Хўжалик юритиш субъектларининг ҳуқуқий шартнома базаси тўғрисида»ги қонунлар лойиҳаларини маъқулладилар ва ушбу қонун ҳужжатлари лойиҳаларини сессия муҳокамасига тақдим этиш ҳақида қарор қабул қилдилар.

Мажлисда Олий Мажлис Раисининг ўринбосари Б. Шодиева иштирок этди.

* * *

Олий Мажлис Қонунчилик ва суд-ҳуқуқ масалалари қўмитасининг мажлисини қўмита раиси Н. Исмоилов олиб борди.

Мажлисда Ўзбекистон Республикаси Конституциявий суди ва Олий хўжалик судига янги аъзолар сайланиши эътироф этилди. Шунингдек, қўмита аъзолари Олий Мажлиснинг XI сессияси кун тартибига киритилган масалаларга доир таклифлар, «Оила кодекси», «Хўжалик юритувчи субъектлар фаолиятининг шартнома – ҳуқуқий базасини мустаҳкамлаш тўғрисида»ги, «Ўзбекистон Республикасининг айрим қонун ҳужжатларига ўзгартиришлар ва қўшимчалар киритиш тўғрисида»ги қонун лойиҳалари ҳамда Россия билан Ўзбекистон корхоналарининг 1992-1993 йиллардаги кредитлар ва кооперациялашган тарзда маҳсулот етказиб берганлик учун ҳисоб-китоблари билан боғлиқ Олий Мажлис қарори лойиҳаси ва болаларни ўғирлаб бошқа мамлакатларга олиб кетишнинг фуқаролик жиҳатлари тўғрисидаги 1980 йил 25 октябрдаги Гаага Конвенциясига қўшилиш масалалари атрофлича кўриб чиқилди. Уларни сессия муҳокамасига тақдим этиш тўғрисида қарор қабул қилинди.

Мажлисда Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Раиси ўринбосари Б. Бугров, Президент ҳузуридаги Қонунчилик ва суд ҳокимияти органлари билан алоқалар бўйича экспертлар гуруҳи раҳбари, Олий Мажлис депутати Й. Назаров иштирок этди.

* * *

Шу куни Олий Мажлис Халқаро ишлар ва парламентлараро алоқалар қўмитасининг ҳам мажлиси бўлиб ўтди.

Мажлисда дастлаб Олий Мажлис сессияси кун тартибига киритилаётган масалалар юзасидан фикр-мулоҳазалар билдирилди. Жумладан халқаро шартнома ва битимларни ратификация қилиш масаласи ҳам маъқулланди.

Мажлисда қўмита раиси Э. Воҳидов қўмитанинг сессиядан кейинги фаолияти тўғрисида ҳисобот берди.

Маълумки, депутатлар сессия олдидан жойларга чиқиб, сайловчилар билан учрашиб қайтдилар. Қўмита аъзолари мажлисда ана шу учрашув таассуротлари ҳақида ҳам гапириб бердилар.

Мажлисни қўмита раиси Эркин Воҳидов олиб борди.

* * *

Олий Мажлиснинг Фан, таълим, маданият ва спорт масалалари қўмитаси мажлисини қўмита раиси ўринбосари Пиримқул Қодиров бошқарди. Унда сессия кун тартибига тавсия этилаётган масалалар ҳақида ахборот берилди. Жумладан, Ўзбекистон Республикасининг «Виждон эркинлиги ва диний ташкилотлар тўғрисида»ги қонун лойиҳаси (янги таҳрирда) ҳамда «Ўзбекистон Республикаси халқ устаси» фахрий унвонини таъсис этиш тўғрисида»ги масалалар ҳақида фикрлашиб олинди ва маъқулланди.

«Виждон эркинлиги ва диний ташкилотлар тўғрисида»ги қонун лойиҳаси ҳаётдаги жуда катта эҳтиёж боис тайёрланди. Ва унинг тамойиллари Ўзбекистон Конституциясига, Фуқаролик кодексига, «Таълим ҳақидаги қонун»га ва сўнгги йилларда қабул қилинган бошқа кодекс ва қонунларга мувофиқлаштирилди.

Қўмита мажлисида Олий Мажлис Раиси ўринбосари Акмал Қосимов, қўмита аъзолари Тўхтамурод Жўраев, Сайёра Рашидова ва Фаррух Зокировлар сессия кун тартибига киритилаётган масалалар юзасидан ўз фикр-мулоҳазаларини билдирдилар.

* * *

– Иқтисодиётимизнинг аграр соҳасидаги ислоҳотларни чуқурлаштиришда, қишлоқ хўжалигининг ҳуқуқий асосларини такомиллаштиришда, деҳқончилик маданиятини юксалтиришда бугун қўлимизда турган қонунлар лойиҳалари муҳим роль ўйнаши, шубҳасиз, - деди Олий Мажлис Аграр, сув хўжалиги масалалари ва озиқ-овқат қўмитаси котиби П. Шаропов мажлисни очар экан. – Дарҳақиқат, «Ер кодекси» лойиҳаси, «Қишлоқ хўжалиги кооперативи (ширкат хўжалиги) тўғрисида»ги, «Фермер хўжалиги тўғрисида»ги, «Деҳқон хўжалиги тўғрисида»ги қонунлар лойиҳалари мамлакатимиз меҳнаткашлари, айниқса, ушбу соҳа мутахассислари ўртасида жуда кенг ва атрофлича муҳокама қилинди, қўмита улардан юзлаб жўяли таклиф ва мулоҳазалар олди.

(Давоми 2-бетда).

БИРИНЧИ ЧАҚИРИҚ ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ МАЖЛИСИ ЎН БИРИНЧИ СЕССИЯСИНИНГ ОЧИЛИШИ ТЎҒРИСИДА

Биринчи чақириқ Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг ўн биринчи сессияси 1998 йил 30 апрель куни соат 10 да Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг мажлислар залида очилади.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ МАЖЛИСИ ДЕПУТАТЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

Депутатлар 29 апрель куни соат 9 дан соат 18 га қадар Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисида рўйхатга олинади.

СИЁСИЙ ПАРТИЯЛАР ДЕПУТАТЛАР ФРАКЦИЯЛАРИ ВА ҲОКИМИЯТ ВАКИЛЛИК ОРГАНЛАРИДАН САЙЛАНГАН ДЕПУТАТЛАР БЛОКИ ТАРКИБИГА КИРУВЧИ ОЛИЙ МАЖЛИС ДЕПУТАТЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

Сиёсий партиялар фракцияларининг йиғилишлари, шунингдек ҳокимият вакиллик органларидан сайланган депутатлар блокининг йиғилиши 29 апрель куни ўтказилади.

Ўзбекистон Халқ-демократик партияси фракциясининг йиғилиши — партия Марказий кенгашининг мажлислар залида бўлиб ўтади. "Адолат" социал-демократик партияси фракцияси — Тошкент давлат юридик институтининг мажлислар залида, "Ватан тараққиёти" партиясининг фракцияси эса - партия Марказий кенгашининг мажлислар залида йиғилади. Йиғилишлар соат 11 да бошланади.

Ҳокимият вакиллик органларидан сайланган депутатлар ўз йиғилишларини Олий Мажлис биносида соат 15 да ўтказадилар.

ОЛИЙ МАЖЛИС СЕССИЯСИ ОЛДИДАН

ИЛДИЗИ ЧУҚУР КЕТГАН ДАРАХТ УЗОҚ ЯШАЙДИ

СЕРҲОСИЛ БЎЛАДИ. ҲУҚУҚИЙ ЖАМИЯТДАГИ ОИЛА ҲАМ ХУДДИ ШУНДАЙ

Жамият ривожи ва мавқеи кўп жиҳатдан оила барқарорлигига боғлиқ. Шунинг учун ҳам оилавий муносабатларнинг ҳуқуқий асосларини такомиллаштириш, унинг манфаатларини қонуний ҳимоялаш, оналик ва болаликни муҳофаза қилиш бугуннинг асосий вазифасидир. Мухбиримиз Олий Мажлис Қонунчилик ва суд-ҳуқуқ масалалари қўмитаси раисининг ўринбосари Фаруха Муҳитдинова ҳузурида бўлиб, навбатдаги сессиясига таклиф учун иккинчи ўқишда киритилган Оила кодекси лойиҳаси ҳақида сўради.

— Кодекс лойиҳасини тайёрлаш сабабларидан бири амалдаги никоҳ ва оила кодекси 1969 йилда қабул қилинган бўлиб, унинг кўпгина меъёрлари давлатимизда содир бўлаётган сиёсий, иқтисодий ва ҳуқуқий ўзгаришларга мос келмай қолди. Олий Мажлис томонидан янги фуқаролик, фуқаролик-процессуал, Меҳнат кодекслари ва бошқа бир қанча муҳим қонунларнинг қабул қилиниши мазкур кодекс лойиҳасини тайёрлашни тақозо этди.

Шуни қайд этиш керакки, Оила кодексининг асосий вазифалари оилани мустаҳкамлаш, ҳурмат ва ҳамжиҳатлик асосларида ташкил қилиш, аъзоларнинг ўз ҳуқуқлари монесиз амалга оширилиши, суд орқали ҳимоя қилинишини таъминлашга қаратилгандир. Шунинг учун ҳам Кодекс лойиҳасининг салмоқли қисми никоҳ муносабатларидан келиб чиқадиган масалаларни тартибга солишга бағишланган. Уларда никоҳ тузиш тартиби ва шартлари, оиладаги мулкий ва номулкий ҳуқуқлар ҳамда мажбуриятлар, никоҳнинг бекор қилиниши, унинг ҳақиқий эмас деб топилиши билан боғлиқ қоидалар ўз ифодасини топган.

Кодекс лойиҳаси Ўзбекистон Конституциясининг оилага бағишланган махсус бобига асосланган ҳолда ишлаб чиқилди. Жумладан, оила давлат ва жамиятнинг муҳофазасида бўлиш ҳуқуқига эга эканлиги ҳақидаги конституциявий принцип лойиҳанинг 4-моддасида ўз ифодасини топган. Президентимиз Ислом Каримовнинг Конституция кунига бағишланган мажлисдаги нутқларида оила ҳам, давлат ҳам жамият ҳимоясида бўлиши кераклиги қайд қилинган эди.

Энди бевосита Кодекс лойиҳасининг номи ҳақида гапирадиган бўлсак, амалдаги Кодекс – Никоҳ ва оила кодекси деб аталган. Лекин «оила» тушунчаси кенгроқ маънога эга бўлиб, у «никоҳ» сўзи мазмунини ҳам ўз ичига олади. Шу боис Оила кодекси деб номлаш мақсадга мувофиқ деб топилди. Энди лойиҳадаги айрим моддалар ҳақида тўхталсак. 8-моддада оилавий муносабатларда маҳаллий урф-одат ва анъаналарни қўллаш тартиби биринчи марта тартибга солинмоқда. Никоҳ тузаётган шахсларнинг ўзаро розилиги билан уларни тиббий текширувдан ўтказиш мумкинлиги ҳақидаги модда ҳам илк бор ўз ифодасини топаяпти.

Халқаро амалиётни эътиборга олган ҳолда Кодекс лойиҳасининг 30-моддасида биринчи марта никоҳ шартномасини тузиш ҳақида тушунча берилган. Унга кўра, никоҳ тузаётган ёки никоҳда бўлган шахслар никоҳ даврида ёки никоҳ бекор қилинган тақдирда мулкий ҳуқуқ ва мажбуриятларни белгиловчи шартнома тузишлари мумкин. Умумий қоидалар бўйича (бу ҳолат лойиҳанинг 23-моддасида кўрсатилган) никоҳда бўлган шахсларнинг турмуш даврида орттирган мулклари умумий ҳисобланади. Бунда улардан бири уй-рўзғор ишларини юритиш, болаларни парвариш қилиш ёки узрли сабабларга кўра, мустақил иш ҳақига – ўз даромадига эга бўлмаган ҳолати инобатга олинмайди. Умумий мулкда уларнинг ҳиссалари тенг ҳисобланади. Никоҳ шартномасида эса ихтиёрий равишда умумий мулкдаги уларнинг ҳиссаси ўзгача белгиланиши мумкин. Бу қоидада никоҳ бекор қилинганидан кейин юзага келадиган оқибатларнинг олдини олиш, оилада мол-мулк билан боғлиқ низоларни бартараф этиш ўз аксини топган.

Лойиҳада никоҳнинг бекор қилинишини расмийлаштириш қоидасига ҳам тегишли ўзгартириш киритилган, яъни , шу ҳол содир бўлгач, суднинг қарори бу тўғрисида давлат органлари томонидан бериладиган гувоҳномага тенглаштирилган. Амалдаги кодекс бўйича эса суд қароридан сўнг мажбурий равишда тегишли гувоҳнома олиниши шарт эди.

Кодекс лойиҳасига «Қон-қариндошлик ва фарзандларнинг насл-насабини белгилаш» ҳақидаги янги бўлим киритилган. Бунда қариндошлик ва қайин-бўйинчилик, қудаандачилик тушунчалари берилган бўлиб, бундай меъёрлар амалдаги кодексда мавжуд эмас. Ота-она ва фарзандларнинг ўзаро ҳуқуқий муносабатлари ҳам тушунарли тарзда белгилаб ўтилганлиги оилада мукаммаллик пойдеворига асос солинганидан далолатдир.

Лойиҳада ота-оналик ҳуқуқидан маҳрум қилиш ва уни чеклаш асослари ҳамда бундай ишларни судда кўриб чиқиш тартиби аниқ-равшан белгилаб қўйилган. 83-моддада болани ота-она билан қолдириш ва уларга боғлиқ бўлмаган сабабларга кўра бола тарбияси учун хавф-хатар туғилса, ота-оналик ҳуқуқини чеклашга йўл қўйилиши кўрсатилган. Шунингдек, ота-оналар ҳамда болаларнинг ўзларига тегишли мол-мулкка нисбатан ваколатлари (ота-оналар ва болаларнинг алоҳида ва умумий мулклари, болаларнинг оиладаги хусусий мулки) биринчи марта белгилаб қўйилмоқда.

Бундан ташқари, ота-она ва болаларнинг алиментга оид ҳуқуқ ҳамда мажбуриятлари кўрсатилган. Алимент тўлаш тўғрисидаги келишув тузилиши мумкинлиги ҳақида янги боб лойиҳага илк даъфа киритилган бўлиб, унда алимент тўлаш тўғрисида шартнома тузиш, уни ўзгартириш ёки бекор қилиш тартиби ва шакли белгилаб қўйилган. Бундай шартнома ёзма равишда тузилиб, нотариал тартибда тасдиқланиши кўзда тутилган.

Лойиҳада ота-она паноҳида бўлишдан маҳрум бўлган болаларни жойлаштириш, васийлик ва ҳомийлик, болаларни оилага тарбияга олиш (патронат) билан боғлиқ нормалар баён қилинган. Бунда давлат ва жамият етим болалар ҳамда ота-она васийлигидан маҳрум бўлган болаларни боқиш, тарбиялаш ва ўқитишни таъминлаш ҳақидаги конституциявий меъёр эътиборга олинган.

«Халқ сўзи» мухбири Кўчқор НОРҚОБИЛ ёзиб олди.

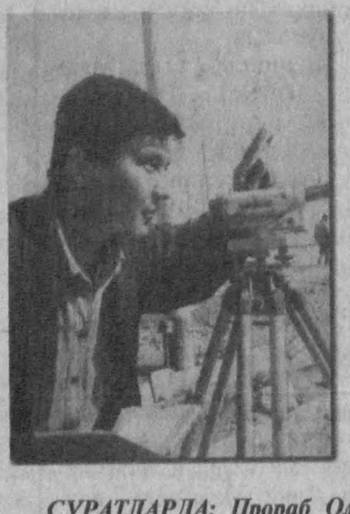

Сирдарё вилоятининг барча туман ва шаҳарлари бугунги кунда янги қиёфа касб этмоқда. Бутун вилоят ҳудуди гўё қурилиш майдонини эслатади. Янги корхоналар, банклар, муассасалар, савдо ва маиший хизмат объектлари тез суръатларда қад кўтармоқда. Айни пайтда Гулистон дарвозасида катта кемпинг қурилиши бошлаб юборилди.

***СУРАТЛАРДА:** Прораб Олимжон Шерқулов; ушбу кемпинг қурилишидан лавҳалар.*

Б. ТЎРАЕВ (ЎзА) олган сурат.

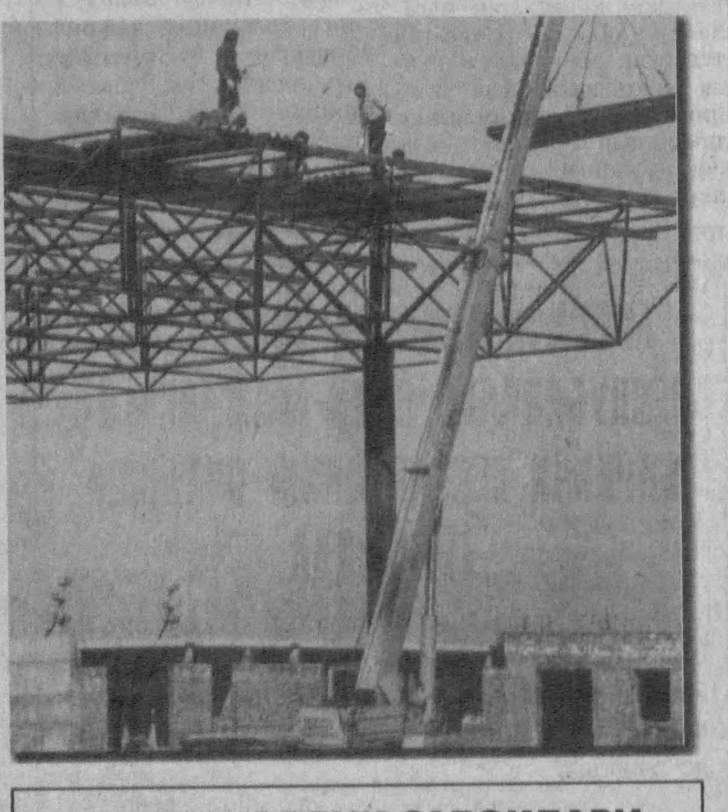

(Давоми. Боши 1-бетда).

ОЛИЙ МАЖЛИС ҚЎМИТАЛАРИДА

Мажлисда сўзга чиққан қўмита аъзолари, қишлоқ хўжалиги соҳаси мутахассислари лойиҳалар жойларда қизғин муҳокама этилганлигини эътироф этдилар ҳамда мазкур қонунлар лойиҳасини маъқуллаб, сессия муҳокамасига тақдим этиш ҳақида қарор қабул қилдилар.

Шунингдек, қўмита мажлисида Ўзбекистон Республикаси «Давлат ер кадастри тўғрисида»ги қонун лойиҳаси (биринчи ўқишда) ҳақидаги масала ҳам муҳокама қилиниб, тегишли қарор қабул қилинди.

Мажлисда Олий Мажлис Раиси ўринбосари Акмал Қосимов қатнашди ва сўзга чиқди.

* * *

Олий Мажлис Меҳнат ва аҳолини ижтимоий ҳимоя қилиш қўмитасининг мажлисини қўмита раиси Гулнора Йўлдошева олиб борди.

Мажлисда қўмита аъзолари «Аҳолини иш билан таъминлаш тўғрисида»ги қонун лойиҳаси ҳақида фикрлашиб, сессия муҳокамасига тақдим этиш юзасидан келишиб олдилар.

Мажлисда «Оила кодекси» лойиҳасини сессия муҳокамасига тақдим этиш юзасидан ҳам қарор қабул қилинди.

Шунингдек, мажлисда Сурхондарё вилоятида Ўзбекистон Республикасининг «Дори воситалари ва фармацевтик фаолияти тўғрисида»ги Қонуни ижросини ўрганиш масаласи ҳам келишиб олинди.

Мажлис сўнггида қўмита аъзолари Олий Мажлиснинг XI сессияси кун тартибига киритиш таклиф этилаётган масалаларни муҳокама қилиб, маъқулладилар.

* * *

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Атроф муҳит ва табиатни муҳофаза қилиш масалалари қўмитасининг кеча бўлиб ўтган мажлисида ишчанлик ва эл-юрт тақдирига дахлдорлик руҳи яққол сезилиб турди. Уни мазкур қўмита раиси ўринбосари Ш. Жўраев олиб борди.

Мажлисга ташриф буюрган депутатлар Олий Мажлиснинг ўн биринчи сессияси муҳокамасига ҳавола этилган масалалар, хусусан, «Ер кодекси», «Оила кодекси», «Давлат ер кадастри» каби қонун лойиҳалари юзасидан атрофлича фикр юритдилар. Қўмита йиғилишида сессия кун тартибига киритиш мўлжалланаётган масалалар ҳақида қарор қабул қилинди.

Мажлисда, шунингдек, «Ер ости бойликлари тўғрисида»ги Қонунга ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш ҳақидаги масала кўриб чиқилди. Айтиш жоизки, мазкур қонунга асосан республикамизда кўпгина хайрли ишлар амалга оширилмоқда. Бироқ ҳозирги пайтда унинг айрим моддалари давр талабларига жавоб бера олмаётганлиги сезилиб қолаётир. Шу боис қонунга баъзи қўшимча ва ўзгартишлар киритиш зарурати туғилмоқда.

Қўмита аъзолари яқин муддат ичида Олий Мажлис Кенгаши эътиборига ҳавола этиш мўлжалланаётган бошқа бир қатор масалаларни ҳам муҳокама этиб, шу хусусда ўз фикр-мулоҳазаларини баён қилдилар.

* * *

Олий Мажлиси Қурилиш ва уй-жой-коммунал хўжалиги қўмитасининг мажлисида ҳам Олий Мажлис сессияси кун тартибига доир масала муҳокама қилинди. Ушбу масала юзасидан қўмита раиси Хурсанд Тошевнинг ахбороти тингланди.

Маърузачи ва сўзга чиққанлар сессия муҳокамасига киритилаётган ҳар бир қонун лойиҳаси ва бошқа ҳужжатлар долзарблигини, катта ижтимоий-сиёсий аҳамиятга молик эканлигини таъкидлашди. Хусусан, «Ер кодекси», «Қишлоқ хўжалиги кооперативи (ширкат хўжалиги) тўғрисида», «Фермер хўжалиги тўғрисида», «Деҳқон хўжалиги тўғрисида», «Ер кадастри тўғрисида»ги қонун лойиҳалари қишлоқ хўжалигида амалга оширилаётган ислоҳотларни янада чуқурлаштиришга хизмат қилади. Зеро, бу ҳужжатлар янги ҳаёт шароитлари ва талаблари асосида ислоҳотларни ривожлантиришнинг ҳуқуқий негизини такомиллаштиришга қаратилгандир.

Қўмита аъзолари Олий Мажлис ўн биринчи сессияси кун тартибига киритиш кўзда тутилаётган масалаларни маъқуллаб, тегишли қарор қабул қилдилар.

* * *

Олий Мажлиснинг Матбуот ва ахборот қўмитасида ҳам мажлис бўлиб ўтди. Уни қўмита раиси Ўткир Ҳошимов олиб борди ва қўмита фаолияти ҳақида ҳисобот берди.

Маълумки, кейинги уч йил ичида Матбуот ва ахборот қўмитаси томонидан 5 та қонун қабул қилинди. Улар Оммавий ахборот воситалари фаолияти учун барча қонуний асосларни яратиб берди.

Мажлисда Оммавий ахборот воситаларини демократлаштириш ва қўллаб-қувватлаш ижтимоий-сиёсий жамғармасининг ҳамраиси, «Ҳуррият» газетаси Бош муҳаррири Х. Дўстмуҳаммедовнинг ахбороти тингланди.

Шунингдек, депутатлар Э. Аъзамов, И. Ғафуров, А. Суюн ва бошқалар сўзга чиқиб газета ва журналларни чоп этиш борасида ўз мулоҳазалари билан ўртоқлашдилар.

Мажлисда кўрилган масалалар юзасидан қарор қабул қилинди.

* * *

Олий Мажлис Мудофаа ва хавфсизлик масалалари қўмитаси мажлисини қўмита раиси Баҳриддин Наимов олиб борди. Унда асосан иккита масалага эътибор қаратилди. Дастлаб бўлажак сессия кун тартибига киритилган масалалар атрофлича муҳокама қилинди. Қўмита аъзолари бу борадаги ўз шахсий фикр- мулоҳазаларини билдирган ҳолда кўрилажак масалаларни маъқулладилар.

Мажлисда кўрилган иккинчи масала Олий Мажлиснинг ўтган сессияларида қабул қилинган қонунларнинг ҳаётга тадбиқ этилиши билан бевосита боғлиқ бўлди. Депутатлар сўз олар экан, ўтган вақт мобайнида юртимизда улкан тадбирлар амалга оширилганлигини, мамлакатимиз дарҳақиқат тез суратда ва ҳар томонлама равнақ топиб бораётганлигини далиллар асосида исботлаб бердилар.

ТАДБИРКОРЛИК САБОҚЛАРИ

БОЗОР МАНТИҚИ АСОСИДА

Андижон такси машиналари саройида даромад олишнинг янги манбаини топиб, ундан самарали фойдаланишмоқда.

Таксичилар бундай мулоҳаза қилишди: вилоят марказида Асака автозаводида чиқарилаётган машиналарнинг эгалари кўпаймоқда, уларнинг кўплари йўловчиларга хизмат кўрсатишга патент олган. Бизнинг саройимизда эса эски автомабиллар кўп. Хўш, нима қилиш керак?

Вилоятдаги ташкилотларда ва фуқароларда эски ва янги "Волга" машиналари бор. Бир неча хусусий устахонадагина уларга малакали техникавий хизмат кўрсатилади. Такси машиналари саройида эса айни шу "Волга" машиналарини таъмирлаш ва уларга техникавий хизмат кўрсатишга ихтисослашган яхшигина техника базаси мавжуд.

Шу тариқа меҳнат жамоасида 40 нафар мутахассисдан иборат таъмирлаш бригадаси пайдо бўлди, бу бригада сифатига кафолат бериб, пуллик хизмат кўрсатмоқда. Шу ҳисобдан такси машиналари саройининг кассасига бир миллион сўм соф фойда тушди.

Носозлиги сабабли тўхтаб турган 70 та машинани шартнома билан икки йилга ижарага бериш заҳиралардан фойдаланишдаги навбатдаги қадам бўлди. Бу машиналар энг тажрибали ҳайдовчиларга берилган эди. Улар машиналарни таъмирлаб ишга солдилар. Икки йил ишлатгандан сўнг ҳайдовчилар машиналарни арзон нархда сотиб олиш ҳуқуқига эга бўладилар.

Такси машиналари саройи жамоасида ишга янгича ёндашишга ҳаракат қилишмоқда. Шу сабабли иш ҳақи вақтида тўланмоқда, муҳтожларга моддий ёрдам берилмоқда. Шу йилнинг биринчи ярмидаёқ ўнга яқин "Дамас" микроавтобусларини сотиб олиш учун маблағ тўпланмоқда, янги машиналар меҳнат жамоасига йўловчиларга хизмат кўрсатишда дадил ишлаш имконини беради.

К. НИЗОМОВ, ЎзА мухбири.

ТАҲЛИЛ

Яқинда «Вечерная Москва» газетасида чоп этилган «Россия присматривается к «узбекскому чуду» мақоласида шундай сатрлар бор: «Ўзбекистон Марказий Осиёда ягона карвонбоши бўлаётир. Кейинги йилларда республика ўз иқтисодиётини ислоҳ этишда катта ютуқларга эришди... Ғарбда «ўзбек иқтисодий мўъжизаси» тўғрисида баралла гапиришмоқда». Дарҳақиқат, кейинги вақтларда «Ўзбек модели», «Ўзбек мўъжизаси» деган иборалар чет эл матбуотида тез-тез учраб турибди.

Маълумки, мамлакатимизда олиб борилаётган туб иқтисодий ислоҳотларнинг якуний натижаси аҳоли турмуш даражасини оширишга, уларнинг моддий ва маънавий эҳтиёжларини тўлароқ қондиришга қаратилган.

Мустамлака йилларида иқтисодиётимиз умумиттифоқ меҳнат тақсимоти ниқоби остида бир томонлама, маҳаллий талаб ва эҳтиёжларга мос тушмайдиган тарзда таркиб топди. Собиқ тизимда ишлаб чиқариш воситалари ишлаб чиқариш халқ истеъмол моллари тайёрлаш суръатларидан юқори бўлиши керак деган 20-30-йилларда шаклланган сохта назарияга маҳкам ёпишиб олинганлиги сабабли истеъмол моллари тайёрлаш издан чиққан эди. Натижада ўзимизда етарли табиий бойликлар ва ишлаб чиқариш имкониятларига эга бўла туриб, аҳоли учун зарур халқ истеъмол молларининг 60 фоиздан ортиғи четдан келтирилар эди. Оддий туз ва гугуртни ҳам бошқа давлатлардан олиб келардик.Мураккаб технологик жараёнларга эга маҳсулотлар ишлаб чиқаришни эса хаёлимизга ҳам келтиролмас эдик.

Охирги 2-3 йилда ислоҳотларнинг натижалари аҳолининг истеъмол молларига бўлган талабини ўзимизда ишлаб чиқарилган маҳсулотлар ҳисобига қондирилишида, айрим турларини эса четга сота бошлаганимизда намоён бўла бошлади. Бозорларда, дўконларда харидорлардан «бу мол Хитойники экан, униси Туркияники, менга иложи бўлса ўзимизда ишлаб чиқарилганидан беринг» —деган иборалар ҳам қулоғимизга чалина бошлади.

Республика саноатида истеъмол молларининг улуши

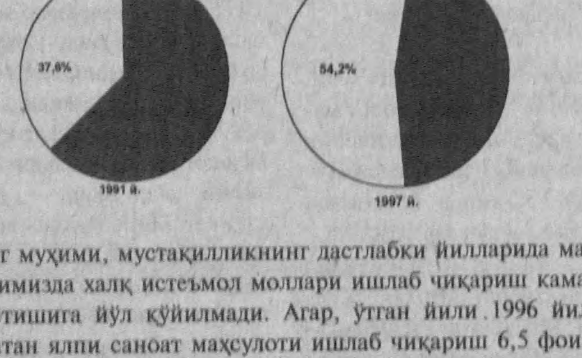

Энг муҳими, мустақилликнинг дастлабки йилларида мамлакатимизда халқ истеъмол моллари ишлаб чиқариш камайиб кетишига йўл қўйилмади. Агар, ўтган йили 1996 йилга нисбатан ялпи саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш 6,5 фоизга ортган бўлса, истеъмол моллари ишлаб чиқариш 11,2 фоизга кўтарилди. Ваҳоланки, иқтисодий шароитлари нисбатан анча қулай бўлган Ҳамдўстликдаги баъзи мамлакатларда ишлаб чиқариш 40-50 фоизгача тушиб кетиб, истеъмол бозори издан чиқди, оқибатда хориждан келтирилаётган озиқ-овқат ва саноат молларига қарам бўлиб қолдилар. Уларнинг аксариятида 1997 йилда ҳам истеъмол моллари ишлаб чиқаришнинг камайиши давом этди.

Айрим МДҲ давлатларида 1997 йилда истеъмол моллари ишлаб чиқаришнинг ўсиш суръатлари (1996 йилга нисбатан фоиз ҳисобида)

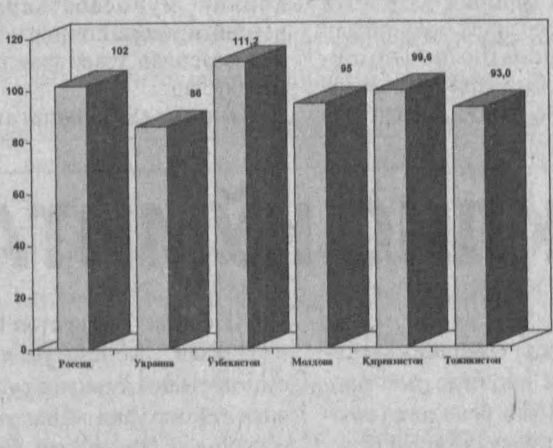

Импорт тузилмасида содир бўлган ўзгаришлар

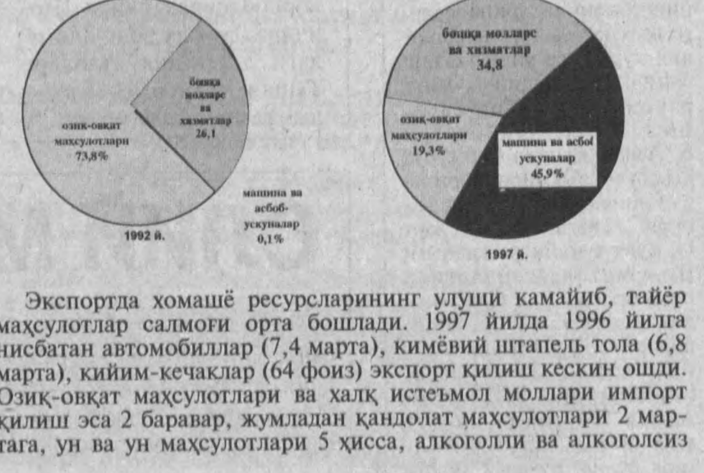

Экспортда хомашё ресурсларининг улуши камайиб, тайёр маҳсулотлар салмоғи орта бошлади. 1997 йилда 1996 йилга нисбатан автомобиллар (7,4 марта), кимёвий штапель тола (6,8 марта), кийим-кечаклар (64 фоиз) экспорт қилиш кескин ошди. Озиқ-овқат маҳсулотлари ва халқ истеъмол моллари импорт қилиш эса 2 баравар, жумладан қандолат маҳсулотлари 2 мартага, ун ва ун маҳсулотлари 5 ҳисса, алкоголли ва алкоголсиз ичимликлар 17 мартага, кийим-кечаклар 7 баравар, пойабзал 4 мартага камайди.

ИСТЕЪМОЛ БОЗОРИ: УСТУВОР

- **Гугуртни ҳам хориждан олардик**
- **«Ўзимизникидан беринг»**

Мамлакатимизнинг барча минтақаларида истеъмол моллари ишлаб чиқаришнинг ўсиши кузатилмоқда. 1997 йилда 1996 йилдагига нисбатан Андижон вилоятида 54 фоиз, Қашқадарё, Тошкент, Навоий, Жиззах, Сирдарё вилоятлари ва Тошкент шаҳрида 20-30 фоиз ўсишга эришилди. Шу сабабли нафақат республика миқёсида, балки барча минтақаларда аҳолини истеъмол моллари билан ўзини ўзи таъминлаш даражаси кўтарилди. Мустақилликкача бўлган даврда истеъмол молларининг асосий турлари Тошкент шаҳри ва бир нечта саноат шаҳарларидаги йирик корхоналарда ишлаб чиқарилган бўлса, эндиликда барча вилоятлар ва шаҳарларда бир-бирлари билан тенг рақобатлаша оладиган турли хил мулкчилик шаклларига асосланган корхоналарда харидоргир маҳсулотлар ишлаб чиқариш йўлга қўйилди. Натижада истеъмол бозорида молларнинг нарх кўтарилиши тўхтабгина қолмай, балки айрим турлари арзонлаша бошлади. Бу ҳақиқий бозор иқтисодиётининг меваси, албатта.

Шу ўринда савол туғилади: Қандай қилиб қисқа вақт ичида бундай натижаларга эришаолдик? Албатта, бу ютуқлар танлаб олинган иқтисодий ислоҳотлар йўлининг тўғрилиги натижасидир. Биз МДҲдаги бошқа давлатлардан фарқли ўлароқ ички бозоримизни хориждан сотиб олинган моллар билан тўлдиришга эмас, балки ўз ишлаб чиқаришимизни ривожлантириш йўлини танладик. МДҲдаги қатор мамлакатлар валюта заҳиралари ва чет эл кредитларининг асосий қисмини озиқ-овқат маҳсулотлари сотиб олишга сарфлаган бўлса, бизда кенг истеъмол моллари ишлаб чиқарадиган технологияларни олиб кириш, қўшма корхоналар ташкил қилиш устувор вазифа деб белгиланди. Бу жараён ташқи савдо оборотида содир бўлган ўзгаришларда ўз аксини топди. Агар 1992 йилда республикамиз импортида озиқ-овқат маҳсулотларининг улуши 73,8 фоизни ташкил этган бўлса, 1997 йилда бу кўрсатгич атиги 19,3 фоиз бўлди. Машиналар, асбоб-ускуналар, технологик жиҳозлар 1992 йилда импорт таркибида атиги 0,1 фоиздан иборат эди, 1997 йилда 45,9 фоизга етди.

Бу ўзгаришлар республика иқтисодиёти учун устувор ҳисобланган бой табиий, қишлоқ хўжалиги, меҳнат ресурсларидан самарали фойдаланиш ҳисобига амалга оширилмоқда. Корхоналарни, айниқса, кичик ва ўрта корхоналарни замонавий ҳамда ихчам технология, энг янги асбоб-ускунлар билан жиҳозлашга алоҳида эътибор берилмоқда. Зотан, ихчамлашган кичик ишлаб чиқариш бозор талабларига тезроқ мослашади. Уларни қайта жиҳозлашга йўналтирилган инвестициялар эса қисқа вақт ичида ўзини қоплайди. 1997 йилнинг ўзида ушбу мақсадларга фақат ички конвертация ҳисобидан 2,5 миллиард АҚШ доллари сарфланди.

Истеъмол молларининг энг зарур ва кўп истеъмол қилинадиган турларини ўзимизда ишлаб чиқариш нафақат валюта ресурсларимизни тежашга, балки маҳсулотларнинг таннархини тушириш ҳисобига аҳолини ижтимоий ҳимоя қилишга қаратилган. Чунки мамлакатимиз географик жиҳатдан ривожланган давлатлардан узоқда жойлашганлиги туфайли траспорт харажатлари олиб келинаётган маҳсулот таннархининг ошиб кетишига сабаб бўлмоқда. Шу боис ҳам аҳолининг кундалик эҳтиёжида кўп қўлланиладиган маҳсулотларнинг аксарият қисмини ўзимизда ишлаб чиқаришга ҳаракат қилинмоқда. Лекин чет элдан 100 сўмга сотиб олишимиз мумкин бўлган маҳсулотни ўзимизда 200 сўм сарфлаб ишлаб чиқариш ёки бўлмаса, нима бўлмасин ички бозоримизни ўзимизда сифатсиз моллар ишлаб чиқариш ҳисобига тўлдириш мақсад эмас. Шу сабабли ҳам бозор муносабатлари шароитида эркин рақобат кураши бўлиши учун, сифатли хорижий молларни талаб ва эҳтиёждан келиб чиққан ҳолда ички бозоримизга бемалол кириб келишини тўлиқ кафолатламоқдамиз.

СОҒЛИҚНИ САҚЛАШ

«ПФАЙЗЕР»НИНГ ХАЙРЛИ ҚАДАМИ

Куни кеча «Тошкент» аэропортига одатдагидан бошқачароқ самолёт келиб қўнди. Бундай дейишимизнинг сабаби бор: унинг йўловчилари дунёга машҳур «Пфайзер» (АҚШ) фармацевтика компанияси раҳбариятининг вакиллари эди. Улар юртимизга муҳим воқеа — мазкур компаниянинг Ўзбекистон Республикасида аккредитация қилиниши ва унинг Марказий Осиё бўйича ваколатхонасининг Тошкентда расмий очилиши муносабати билан ташриф буюришганди.

Шу куни «Пфайзер Инк» (АҚШ) фармацевтика бўлинмасининг вице-президенти, «Пфайзер» компаниясининг Европа бўйича президенти Вильям Уч О Коннор, компаниянинг Марказий ва Шарқий Европа минтақалари бўйича раҳбар-директори Курт Ханс Хаан, МДҲ мамлакатларида бизнесни ривожлантириш бўйича менежери Илья Степанов журналистлар билан учрашди. Суҳбат асносида меҳмонлар Марказий Осиё минтақасида фаолият юритишдан мақсадларини баён этиб, бу ерда оналик ва келажак авлод соғлиғини муҳофаза қилиш ишига баҳоли қудрат ҳисса қўшмоқчи эканликларини таъкидлади. Экспертларнинг фикрича, жаҳонда етакчи бўлган бу компания билан ҳамкорликни ривожлантириш Ўзбекистоннинг фармацевтика бозорига замонавий технологияларни олиб келиш, уларни соғлиқни сақлаш муассасаларида жорий этиш ҳамда ўзбек шифокорларининг америкалик ва европалик шериклар билан биргаликда янги препаратларни яратишга имкон беради.

Шуни айтиш керакки, Америкада чоп этиладиган «Фарчун» журналининг баҳосига кўра, турли тармоқ, шу жумладан, фармацевтика ва соғлиқни сақлаш соҳасида дунёда етакчилик қилаётган фирма ва компанияларнинг рўйхатида «Пфайзер» биринчи ўринни эгаллаб турибди. Айниқса, янгиликлар яратиш, бошқарув ишларини юритиш, узоқ муддатли кредитлар ажратиш, жамоатчилик олдидаги масъулиятни ҳис этиш, атроф-муҳит муҳофазасига ғамхўрлик қилиш, иқтидорли кишиларни ишга жалб этиш, сифатли товарлар ишлаб чиқариш ва хизмат кўрсатиш, молиявий маблағлардан оқилона фойдаланиш борасида бу компанияга тенг келадигани йўқ. Компания вакиллари дастлабки куниёқ ўзбек мутахассисларига бир неча янги препаратларни таклиф этди.

Ўз мухбиримиз.

СУРАТДА: аэропортда меҳмонларни кутиб олиш пайти.

ЕТТИ ИҚЛИМ САДОСИ

• ҚОҲИРА. Расмий маълумотларга қараганда, Миср президенти Ҳусний Муборак Исроил бош вазири Бинямин Нетаняху билан учрашади. Унда асосан Яқин Шарқ муаммосига таллуқли масалалар муҳокама қилинади.

Мутахассислар мазкур музокаралар Яқин Шарқ муаммосини тинч йўл билан ҳал қилишда муҳим аҳамият касб этажагини таъкидламоқда. Учрашув Миср пойтахтида ўтказилади.

• ГАВАНА. Канада Бош вазири Жан Кретьен Кубага ташриф буюрди. Ташрифнинг дастлабки куниёқ Канада ҳукумати раҳбари Куба йўлбошчиси Фидел Кастро ҳамроҳлигида Гавана аэропортининг янги биносини бориб кўрди. Мазкур иншоот Канаданинг молиявий ёрдами билан қурилган. Ўзаро мулоқот чоғида Ф.Кастро Кубани иқтисодий қамал қилиш сиёсатини кескин танқид қилди. Канада ҳукумати раҳбари ўз давлатининг бу сиёсатга ҳеч қачон қўшилмаганини таъкидлади.

• Н Ь Ю - Й О Р К. Агар зарурат туғилса Ироққа нисбатан қўлланилаётган иқтисодий жазони бекор қилиш ҳақидаги БМТ қарорига қарши Оқ уй ўзининг вето ҳуқуқидан фойдаланади. АҚШнинг БМТдаги вакили Билл Ричардсон шундай деди.

• ПЕКИН. Хитой Халқ Республикаси Португалия тасарруфида бўлган Макао вилоятини 1999 йили ўз таркибига қўшиб олишга тайёргарлик кўрмоқда. Шу муносабат билан Пекинда Хитой парламенти доимий қўмитасининг иккинчи сессияси бошланди.

Маълумки, Макао 1555 йили португал савдогарлари томонидан ижарага олинган эди. Кейинроқ Португалия мазкур ҳудудни ўз мустамлакаси, деб эълон қилди. Икки давлат 1999 йили Макаони Хитойга қайтариш ҳақидаги қўшма декларацияни имзолаганди.

Япониянинг энг йирик компанияларидан бири «Мицуи ва Ко., Лтд» қароргоҳи Токионинг қоқ марказидаги осмонўпар бинода жойлашган. Мазкур бинонинг 23-қаватида «Жаҳон» ахборот агентлиги мухбири компаниянинг раиси ва амалдаги директори Наохико Кумгаи билан учрашди. Учрашув жаноб Кумгаининг «Кэйдарэн» иқтисодий ташкилотлар федерацияси делегацияси таркибида мамлакатимизга ташрифи арафасида бўлиб ўтди.

«ЭНГ МУҲИМИ – ШЕРИКЛАР ЎРТАСИДАГИ ИШОНЧ»

— Жаноб Кумгаи, аввало, ўзингиз раҳбарлик қилаётган компания тўғрисида гапириб берсангиз.

— «Мицуи» — Япониянинг эски универсал компанияларидан бири. Ўз фаолиятининг бошларида ёғоч, нефть маҳсулотлари, ускуналар савдоси билан шуғулланган. Айни пайтда асосий эътибор миллий саноатни такомиллаштириш ва бундан буёнги ривожлантириш учун етакчи хорижий технологияларни жалб этишга қаратилган.

80 дан ортиқ хорижий ваколатхоналарга эга компаниянинг йиллик товар айрибошлаш ҳажми 130 млрд. АҚШ долларидан ортиқ. Ходимлар сони эса тахминан 11 минг кишини ташкил этади.

Савдо — инсониятнинг қадимги машғулотларидан бири, бугунги кунда эса у ўзгариб бормоқда. Компаниямиз замона билан баробар одимлар экан, «ақлий хизматлар» билан шуғулланишга ўтди. У ўзига хос ақлий марказга айланди, маслаҳатлари билан ёрдам кўрсатади, лойиҳалар таҳлили пайтида, шу жумладан молиялаштириш билан боғлиқ қарорлар қабул қилишда кўмаклашади.

— Ўзбекистонлик шериклар билан ҳамкорлик қандай йўлга қўйилган?

— Мен бир неча марта, шунингдек, япон-ўзбек иқтисодий ҳамкорлик қўмитаси раиси сифатида сизнинг меҳмондўст мамлакатингизни зиёрат қилганман. «Кэйданрэн» делегациясининг Ўзбекистонга ташрифи тадбиркорларимиздаги давлатингизнинг имкониятлари тўғрисидаги ҳаққоний фикрни шакллантириш ва батафсил маълумотларга эга бўлиш нуқтаи назаридан муҳимдир.

Айни пайтда «Мицуи» 1999 йилнинг ноябрида тугалланиши мўлжалланган Фарғона нефтни қайта ишлаш заводи қурилишида иштирок этмоқда. Лойиҳанинг умумий нарҳи — 160 млн. АҚШ долларидан зиёд. Полиэтилен ишлаб чиқариш бўйича лойиҳани ҳам Шўртан газ-кимё мажмуида амалга оширяпмиз.

Ўзбекистоннинг тўртта вилоятида телекоммуникация соҳасидаги лойиҳаларда иштирок этяпмиз. Шунингдек, Бухоро, Урганч ва Самарқанд тайёрагоҳларини таъмирлаш ишларида ҳам қатнашяпмиз. Бундан ташқари, компания ODA (ривожланишга расмий ёрдам) дастури ва Япония Эксимбанки томонидан тақдим этиладиган кредитларни амалга ошириш лойиҳаларига жалб этилган.

Бир сўз билан айтганда, биз Ўзбекистон билан ҳамкорликни ривожлантиришга бор куч-ғайратимизни сарфламоқдамиз.

— Шерик танлашда қандай тамойилларга амал қиласиз ва компаниянгизнинг шиори борми?

— Муносабатлардаги инсонийлик, ҳаққонийлик, тартиблилик, ўзаро ишонч — бизнинг асосий тамойилларимиздир. Энг муҳими — шериклар ўртасидаги лозим бўлган ишончнинг мавжудлигидир.

Бизнинг иккита шиоримиз бор. Биринчиси: «Мицуи» жамоаси иш билан машғул, иш эса жамоани шакллантиради. Иккинчиси: бирлик, яратувчанлик, ҳар қандай ишга ижодий ёндашув!

Музаффар ЗОҲИДОВ,
«Жаҳон» АА мухбири
Токио

• БРАЗИЛИА. Рио-де-Жанейрода кардиологларнинг Бутунжаҳон XIII конгресси бошланди. Унда дунёнинг 80 мамлакатидан келган 15 мингга яқин соҳа мутахассислари қатнашмоқда. Иштирокчилар беш кун давомида юрак-қон томир касалликларини замонавий усул билан даволаш бўйича икки мингдан ортиқ изланишлар билан танишади.

Жаҳон соғлиқни сақлаш ташкилоти маълумотига қараганда, бир йилда юрак-қон томир касаллиги билан дунё бўйича 6 миллиондан ортиқ киши ҳаётдан кўз юммоқда. Уларнинг 300 минг нафари эса бразилияликлар ҳиссасига тўғри келади.

• БЕЛГРАД. Боснияниг Дрвар шаҳрида юзага келган вазият ҳамон кескинлигича турибди. Ўтган ҳафтада бу ерда этник сабаблар боис тўқнашувлар содир бўлган эди.

БМТ вакилининг Сараеводан маълум қилишича, шаҳар кўчаларида яна хорват ҳарбий назоратчилари пайдо бўлган. Шаҳар атрофида махсус халқаро полиция кучлари назоратни кучайтирди.

• БОНН. Германия полицияси мамлакатга ноқонуний равишда гиёҳванд модда олиб кирган беш нафар Эрон фуқаросини ҳибсга олди, деб хабар беради РАТА-ТАСС ахборот маҳкамаси.

Маълумотларга қараганда, жиноятчилар гиёҳванд моддаларни Теҳрон — Гамбург йўналиши бўйича қатнаётган икки юк машинасида Германияга олиб ўтган. Полиция уларни гиёҳванд моддаларни пуллаётган вақтида қўлга олди. Текширишлар натижасида жиноятчилардан қиймати қора бозорда 1,4 миллион АҚШ долларига тенг бўлган 258 килограмм оғу топилди.

«ПЕТРО РЭНЖЕР»НИНГ ҲАЛОКАТИ

КУАЛА — ЛУМПУР. Малайзия, Сингапур, Филиппин ва Австралия махсус денгиз хизматчилари бир неча кун илгари номаълум сабабларга кўра йўқолган "Петро рэнжер" кемасини қидириш тадбирини тўхтатди. Малайзиялик денгиз қутқарувчилар бу кема йўқолмаган, балки қароқчилар томонидан ўғирлаб кетилган, деб тахмин қилмоқда.

Мазкур кема Малайзия байроғи остида Сингапурдан 1,5 миллион АҚШ долларига тенг 11 минг тонна нефт маҳсулотлари билан йўлга чиққан эди. Сафарнинг иккинчи куни у изсиз йўқолган. Кемада 20 киши бўлган. Сўнгги марта денгизчилар кемани Малайзиянинг Тиоман ороли яқинида кўришган.

Япон миллий обидаси

ЖАНУБИЙ УЭЛСДАГИ ҲОДИСА

СИДНЕЙ. Австралияда "Цессна-210" русумли шахсий самолёт ҳалокати туфайли олти киши нобуд бўлди. Ҳодиса янги Жанубий Уэлс штатининг тоғли ҳудудида юз берди.

Маълумотларга қараганда, Меримбюл — Олбери йўналиши бўйича учган бу самолётда беш нафар йўловчи бўлган. Ҳаракат вақтида учувчи ердаги нозирларга кучли шамолга дуч келгани ҳақида хабар берган. Кейин эса самолёт радар экранидан йўқолган.

ЎзА ва хориж матбуоти хабарлари асосида тайёрланди.

ҚОНУННИ БИЛГАН — ҲУҚУҚИНИ БИЛАДИ

Ҳукм сўзи нимани англатади? У қанча вақтда ижро этилиши шарт?

Шерали Отабоев.
Пахтакор шаҳри.

САВОЛ ? ЖАВОБ

Жиноят ишини судда кўрилиши натижаси бўйича чиқарилган судланувчининг айби бор ёки йўқлиги, содир этилган жиноий ҳаракатлари учун жазо тайинлаш, шунингдек, судланувчига нисбатан унинг айбдорлиги ёки айбдор эмаслигидан келиб чиқадиган ҳуқуқий оқибатлари ҳақидаги қарори — ҳукм дейилади.

Ҳукм унинг устидан судланувчи томонидан кассация шикояти бериш ва прокурор томонидан протест билдириш муддати ўтиши билан қонуний кучга киради.

Ҳукм қонуний кучга кирган ёки иш кассация инстанцияси судидан қайтарилган кундан бошлаб уч кундан кечикмай, ҳукм чиқарган суд томонидан ижро эттирилади.

Саволга етакчи юрист
Р. Султонхўжаева
жавоб берди.

ШОЛИ ЭКИШ ҚИЗҒИН

Хоразмлик шоликорлар ўтган йиллар мобайнида сувни ўта кўп талаб этадиган мазкур экинни саҳро шароитида ўстириб, мўл хирмон уйиш борасида ибратли тажрибага эга бўлишганди. Энди бўлса, уни қўриқ ерларда ҳам ўстиришдек хайрли, аммо масъулиятли ишга қўл уришди.

Шоликорлар ерга уруғ сочишни Тупроққалъа мавзеидан бошладилар. «Тупроққалъа» деҳқончилик фирмасига қарашли «Хонқа», Ж. Мангуберди номли жамоа хўжаликларининг Р. Жуманазаров, Ю. Қурбонбоев бошлиқ бригадалари далаларида дастлабки шолипоялар пайдо бўлди.

Мавзедаги жамоалар айни пайтда пахтачилик, ғаллаозуқачилик билан фаол шуғулланаяптилар. Шоли пайкаллари сатҳи эса ушбу йилдаёқ 1000 гектарга етказилади. Мўлжал бу майдонларнинг ялпи ҳосилини дастлабки йилиёқ 3 минг тоннага, ҳосилдорликни эса 50 центнерга етказишдан иборат.

А. СОБИРОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

ҚИЙИНЧИЛИКЛАР ИРОДАМИЗНИ БУКОЛМАЙДИ...

Сирдарё вилоятида давом этган 4 кунлик ёмғир ва жаладан кейин аксарият деҳқонларнинг фикри ана шундай

Бу йил сирдарёлик деҳқонларнинг шашти баланд. Ховос, Сайхунобод, Боёвут туманларидан қатор хўжаликлар чигит экишни тугаллаб, униб чиққан ниҳолларга дастлабки ишлов беришни бошлаб юборишди.

Афсуски, 23,24,25,26 апрель кунлари бўлиб ўтган кучли ёмғир ва жала кўплаб қийинчиликларни юзага келтирди. Тупроқдаги чигитларнинг унмай қолиши ва униб чиққан ниҳолларнинг томир чириш касаллиги хавфи пайдо бўлди.

— Вилоят бўйича 23.453 гектар пахта майдони қўллади — дейди вилоят «Агросуғурта» дирекцияси директори О. Шаҳобов. — Ёмғирдан, айниқса Оқ олтин, Ш. Рашидов, Мирзаобод, Гулистон тумани деҳқонлари нисбатан кўпроқ азият чекишди. Чунончи Оқ олтин туманида 12898, Ш. Рашидов туманида 1688, Сайхунобод туманида 1450 гектардаги ниҳоллар ёмғирдан зарар кўрди.

— Биз барча ҳолатларни таҳлил қилиб чиқдик, — дейди вилоят «Пахтасаноатсотиш» бирлашмасининг бошлиғи У. Тоҳиров, — шу кеча-кундузда вилоятда 3,5 минг тонна заҳира уруғлик мавжуд. Қўнғироқ бўлиши билан уруғлик чигит бир соат ичида исталган хўжаликка етказиб берилади.

27 апрель куни қуёш чарақлаб кетди. Ҳавонинг тўсатдан қизиши туфайли далаларни қатқалоқ босиш хавфи пайдо бўлди. Шу кеча кундузда 500 га яқин қатқалоқ юмшатувчи механизмлар далага сафарбар этилган.

— Юз берган бу табиий офат иродамизни яна бир синовдан ўтказди,— дейди Боёвут туманидаги «Ғалаба» ширкатлар уюшмаси фермер хўжалигининг раҳбари, тажрибали пахтакор А. Абдуллаев. — Эндиги вазифа барча техникани далага олиб чиқишдан иборат. Томир чириш касаллигининг давоси ишловни кучайтиришдир. Тракторга мотигани осиб, 3-4 кун ичида қатқалоқни юмшатиб олган деҳқон ютади. Хўжалигимизда чопиқчилару, ҳашарчилар далага чиқиб кетишган.

Абдурасул ака ҳақ. Юз берган ҳолатдан чиқишнинг йўли меҳнатдир. Деҳқон ҳар қандай вазиятни тўғри баҳолаб, тадбир белгиласа, кўзлаган мақсадига сўзсиз эришади.

А. ХОНИМҚУЛОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

ЙЎНАЛИШ ТАМОЙИЛЛАРИ

Республикада истеъмол моллари ишлаб чиқаришнинг ўсиши (ўтган йилларга нисбатан фоиз ҳисобида)

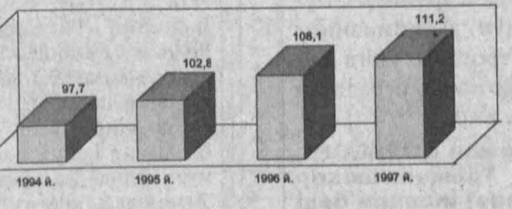

Енгил ва озиқ-овқат тармоқларига янги ишлаб чиқариш қувватларини ташкил қилиш, замонавий техника ва технологияларга асосланган корхоналар қуриш ва мавжудларини қайта жиҳозлаш, рақобатбардош ва импортнинг ўрнини босадиган маҳсулотлар ишлаб чиқариш мақсадида чет эл инвестицияларини жалб қилиш, экспорт салоҳиятини яхшилашга қаратилган катта ишлар амалга оширилди.

• Четдан — маҳсулот ўрнига технология, четга — хомашё ўрнига тайёр маҳсулот

Масалан, фақатгина «Ўзенгилсаноат» давлат уюшмаси тизимида 1996 йилда импортнинг ўрнини босадиган 9,4 миллион АҚШ доллари, 1997 йилда эса 28,5 миллион АҚШ доллари миқдорида маҳсулот ишлаб чиқарилган бўлса, бу кўрсаткич 1998 йилда 60 миллиондан ошиб кетиши кутилмоқда. 1995-1997 йилларда ишлаб чиқариш жараёнини техник жиҳозлаш даражасини тубдан ўзгартириш ва дунё бозорига ишлаб чиқарувчиларнинг кенг кириб боришини таъминлашга қаратилган 18 та лойиҳа амалга оширилди. 1997 йилда уюшма тизимида 90,1 миллион АҚШ доллари миқдорида чет эл инвестициялари жалб қилинган. Хориж сармояси ҳисобига ўз имкониятларини кенгайтираётган корхоналар орасида «Кобул-Тойтепа текстиль», «Ўзсаламан», «Кибо», «Алта» ва бошқалар бор. Улардан ташқари, Япония, Корея, Германия, Туркия, Швейцария, Австрия, Италия, Франция, Португалия, АҚШ ва бошқа давлатларнинг фирмалари билан янги инвестицион лойиҳалар ва қўшма корхоналар тузиш бўйича тайёргарлик ишлари олиб борилмоқда. 1998 йилда 119,5 миллион АҚШ доллари миқдорида чет эл инвестициялари жалб қилиш кутилмоқда.

Шу тармоқда фаолият кўрсатаётган 12 та қўшма корхонада ишлаб чиқарилаётган маҳсулотлар сифатлилиги билан нафақат ички, балки ташқи бозорда ҳам ўз харидорларини топа бошлади. Натижада 1997 йилда экспорт ҳажми 1995 йилдагига нисбатан 2 баравар ошди. Жумладан, оёқ кийимлари сотиш 25 марта, трикотаж буюмлари 3,5 марта кўпайди.

Йўлбошчимиз аҳолини маъданли сув ва яхна ичимликлар билан таъминлашдаги узилишлар, муаммолар ҳақида куюниб гапирганлари ҳали ёдимиздан кўтарилгани йўқ. Маълумки, яқин вақтгача Тошкентда ишлаб чиқарилган маъданли сув ва чанқовбосди ичимликлар деярли барча вилоятларда катта транспорт харажатлари сарфланиб ташиб олиб бориларди. Эндиликда барча минтақаларда маҳаллий заҳираларга асосланган ҳолда маъданли сув ва чанқовбосди ичимликлар ишлаб чиқариш йўлга қўйилди. Аҳолининг ушбу маҳсулотларга бўлган талаблари тўлиқ қондирилмоқда. Эндиги вазифа сифатни яхшилаш, таннархни тушириш ва экспорт салмоғини оширишдир.

«Озиқ-овқатсаноат» уюшмасига қарашли корхоналарда ўтган йили 1996 йилдагига нисбатан қандолат маҳсулотлари ишлаб чиқариш 130,8 фоизни, чой қадоқлаш — 184,2, маъданли сув қуйиш — 195,5, яхна ичимликлар 188,2 фоизни ташкил қилди. Шу йили 122 миллион АҚШ доллари ҳисобида импорт ўрнини босадиган маҳсулотлар ишлаб чиқарилди. 1998 йилда ушбу кўрсаткич 277 миллион АҚШ долларини ташкил этиши кўзда тутилган. Четга 12 миллион АҚШ доллари миқдорида маҳсулот экспорт қилиш мўлжалланмоқда. Мазкур уюшма тизимида 1994 йилда битта қўшма корхона фаолият кўрсатган бўлса, ҳозирги кунга келиб уларнинг сони 10 тага етди, шундан 8 тасида маҳсулот ишлаб чиқарилмоқда, яна 2 таси яқин кунларда ўз фаолиятини бошлайди. Булар «Ўртоқ» қандолат фабрикаси асосида тузилган «Ўртоқ-Энерго» Ўзбекистон — Югославия ҳамда «Ўртоқ-Гами» Ўзбекистон — Австрия қўшма корхоналаридир. Мавжуд қўшма корхоналарда 1994 йилда уюшма бўйича ишлаб чиқарилган халқ истеъмол моллари умумий ҳажмининг атиги 5,8 фоизи ишлаб чиқарилган бўлса, 1997 йилда 56,9 фоизга етди.

Хоразм вилоятида «Турк Шекер Юксел Иншаат» консорциуми билан ҳамкорликда кунига 3 минг тонна қанд лавлагини қайта ишлаш қувватига эга шакар заводи қурилиши якунланай деб қолди. Мазкур корхона ишга тушгач, йилига 45 минг тонна шакар ва 16 минг тонна патока-меласса (хамиртуриш ишлаб чиқаришда асосий хомашё) тайёрланади. Бу ўз навбатида йилига 26,5 миллион АҚШ доллари миқдорида валюта маблағларини тежаш имконини беради.

Таҳлил қилинаётган соҳада содир бўлаётган чуқур ўзгаришларни, аҳоли учун ўта муҳим ҳисобланган дори-дармонлар ишлаб чиқариш тармоғи мисолида ҳам яққол кўриш мумкин.

Фармацевтика саноатида маҳсулотлар ишлаб чиқариш ҳажми (солиштирма нархларда, млн. сўм)

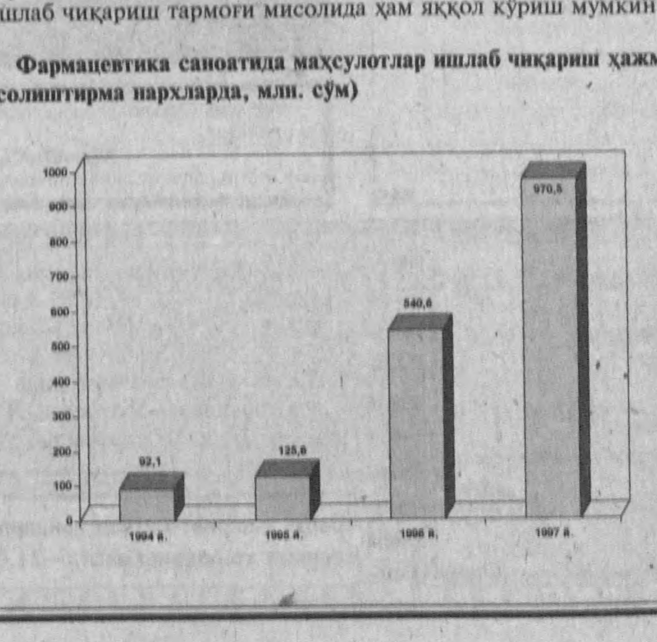

Мустақиллик йилларида фармацевтика саноати бизда тўлиқ қайтадан шаклланди. 1991 йилгача республикамизда асосан битта корхонада дори-дармон ишлаб чиқарилган. 1994 йилда ташкил қилинган Ўзбекистон фармацевтика саноати давлат акционерлик концерни тизимига атиги 7 та корхона ва ташкилотлар кирган бўлса, 1997 йилга келиб уларнинг сони 56 тага етди. Маҳсулот ишлаб чиқариш эса уч йилда 10 баравардан зиёд ошди. Ишлаб чиқарилаётган маҳсулотларнинг тури 81 тадан 245 тага етди. Айниқса, ўзимизда ўсадиган шифобахш гиёҳлардан дори-дармон ишлаб чиқаришга алоҳида эътибор қаратилди.

Бу соҳада ҳам чет эл технология ва инвестицияларини олиб киришга катта эътибор берилмоқда. 1995 йилгача концерн тизимида бирорта қўшма корхона фаолият кўрсатмаган бўлса, 1997 йилга келиб уларнинг сони 10 тага етди. Қўшма корхоналар ҳиссасига тармоқда ишлаб чиқарилаётган маҳсулотларнинг 60 фоиздан ортиғи тўғри келмоқда. Жорий йилда яна 4 та қўшма корхона ишга туширилиши кўзда тутилмоқда.

Республикамизда халқ истеъмол моллари ишлаб чиқариш нафақат енгил, озиқ-овқат ва фармацевтика саноатида, балки оғир саноат тармоқларида ҳам жадал ривожланмоқда. Уларда асосан телевизорлар, видеомагнитафонлар, турли хил маиший асбоб-ускуналар ишлаб чиқариш йўлга қўйилган. Масалан, «Ўзэлтехсаноат» уюшмаси тизимида 1991 йилда ялпи саноат маҳсулоти ҳажмида халқ истеъмол молларининг улуши 9,9 фоизни ташкил этган бўлса, 1997 йилда 31,3 фоизгача кўтарилди. Ҳозир тармоқда 300 дан ортиқ турда халқ истеъмол моллари ишлаб чиқарилмоқда.

Албатта, ҳали бу соҳада кўплаб ечимини кутаётган муаммолар турибди. Баъзи енгил ва озиқ-овқат саноати корхоналарида дастгоҳ ва ускуналар эскирган. Шу сабабли маҳсулот сифати ёмон, нархи қиммат. Ишлаб чиқариш қувватларидан фойдаланиш даражаси эса паст. Устига устак, айрим корхоналар бозор шароитига яхши мослаша олмаяптилар. Айниқса, истеъмол бозорини ўрганиш, маҳсулотларни экспорт қилиш, харидоргир янги турдаги мол ишлаб чиқариш ва қайта ихтисослашувга етарли эътибор берилмаяпти.

Ўзбекистондаги бой табиий ва қишлоқ хўжалик ресурслари дунёнинг унча-мунча мамлакатида учрамайди. Мева, узум, қовун-тарвузларимизнинг мазасини бир марта татиган одам, юртимизга умрбод ошиқ бўлиб қолади. Афсуски, шундай имкониятлардан иқтисодий ва экспорт салоҳиятимизни оширишда етарли даражада фойдалана олмаяпмиз. Агар масалага омилкорона ёндашиб, мавжуд хомашёдан тайёр, сифатли маҳсулотлар ишлаб чиқаришни кескин оширсак, нафақат МДҲ мамлакатлари, балки кўплаб хорижий давлатлар бозорларида ҳам бизда тайёрланган маҳсулотлар бемалол рақобатлаша олиши мумкин.

Авазхон СОДИҚОВ,
иқтисод фанлари номзоди.

«ХАЛҚ СЎЗИ»ГА ЖАВОБ БЕРАДИЛАР

«ОМБОР УЧУН ИШЛАЁТГАНЛАР»

Газетанинг шу йил 19 март сонида юқоридаги сарлавҳа остида мақола чоп этилганди. Унда Наманган даги «Ўзэлектротерм» ҳиссадорлик жамияти фаолиятидаги камчиликлар очиб ташланганди.

Жамият бошқаруви раиси Ю. Қозоқбоевнинг таҳририятга юборган жавоб мактубида таъкидланишича, мақола бошқарув ҳайъатида чуқур ва атрофлича ўрганиб чиқилган, унда кўтарилган муаммо ўз вақтида ўртага ташланганлиги эътироф этилган. Ҳозирги пайтда жамият маъмурияти ва ходимлари омборларда сақланиб қолаётган маҳсулотлар миқдорини камайтириш мақсадида қатор тадбирлар кўрмоқда. Жумладан, харидоргир ва бозор талабларига тўла жавоб берадиган бир неча хил янги маҳсулотлар ишлаб чиқариш йўлга қўйилмоқда. Республика вазирликлари билан яқиндан иқтисодий алоқалар ўрнатиш натижасида биргина март ойининг ўзида 36,5 миллион сўмлик маҳсулот сотилди, бу маблағлар жамият ҳисобига келиб тушди.

Эндиликда Россиянинг бир қанча вилоятларида «Савдо уйлари», жамиятнинг ваколатхоналарини ташкил этиш бўйича тадбирлар кўрилмоқда. Бу эса ўз навбатида бозоримизни кенгайтириш, омборлардаги маҳсулот қолдиғини кескин камайтириш, уларни норматив кўрсаткичлар даражасига келтириш имконини беради.

«ОИЛА МАРКАЗИ» – МУСТАҚИЛЛИК МЕВАСИ

Шу нарса аниқки, келажаги буюк Ўзбекистонимизнинг порлоқ эртаси оилада дунёга келади, шаклланади ва камол топади. Юртбошимиз айтганларидек: «Халқимиз қадим-қадимдан оилани муқаддас деб билган. Ахир оила аҳил ва тотув бўлса, жамиятда тинчлик ва ҳамжиҳатликка эришилади, давлатда осойишталик ва барқарорлик ҳукм суради. Оила фаровонлиги – миллий фаровонлик асосидир». Шунинг учун ҳам мамлакатимизда оила фаровонлигини таъминлаш ва уни ижтимоий муҳофаза қилиш давлатимизнинг асл мақсадидир.

Мамлакатимиз тарихида илк бор ташкил этилган Ўзбекистон Республикаси «Оила» илмий-амалий марказининг мақсади ҳам давлатимизнинг оилани ҳар томонлама мустаҳкамлаш, ҳимоя этиш борасидаги сиёсатига ҳамоҳанг бўлиб, оилага тааллуқли бой ва сермазмун миллий анъаналарни авайлаб-асраш, уларни умуминсоний қадриятлар билан уйғунлаштириш, оила ва никоҳнинг муқаддаслигини ёш авлод онгига чуқур сингдириш йўли билан оилаларнинг мустаҳкамлиги, барқарорлигини таъминлаш, оила аъзоларининг ҳуқуқий саводхонликларини ошириш муаммоларини илмий ўрганиш, оилавий ҳаётга боғлиқ муаммоларни ижтимоий-психологик тадқиқ этиш ва фуқароларга бу масалаларда амалий ёрдам беришдан иборатдир.

Мазкур марказда «Оила психологияси», «Оила саломатлигининг тиббий-биологик асослари», «Оила маънавияти», «Демография ва оиланинг ижтимоий-иқтисодий истиқболи асослари», «Оила ва ҳуқуқ асослари» бўлимлари мавжуд бўлиб, ҳар бир бўлим фаолият мазмунига кўра муайян йўналишлардаги вазифаларни бажаришни кўзда тутади.

Марказ мутасадди давлат ва жамоат ташкилотлари билан ҳамкорликда иш олиб боради, чет мамлакатларда оила ва жамият муаммолари соҳасида фаолият кўрсатаётган хорижий ва халқаро ташкилотлар билан амалий алоқалар ўрнатади.

Марказ фаолиятида оила ва жамият, оила ва маҳалла муносабатлари билан боғлиқ бой миллий анъаналар, сермазмун миллий қадриятларнинг илдизларини, аждодларимиз меросини ўрганиш ва оммалаштириш; миллий оилавий тарбияда умуминсоний қадриятларнинг ўрнини юксалтириш ва унинг оилада уйғунлашувини таъминлаш, оила, аёл ва болаларнинг ижтимоий-иқтисодий мавқеини акс эттирувчи статистик ахборотларни тўплаш, умумлаштириш ва таҳлил этиш асосида илмий таклиф ва тавсиялар ишлаб чиқиш ва амалиётга татбиқ этиш, ижтимоий-иқтисодий ва маънавий барқарор, замон талабларига мос оилаларни шакллантириш масалаларини илмий нуқтаи назардан ҳал этиш муҳим аҳамият касб этади.

Соғлом оила – соғлом жамият негизидир. Шу боисдан, унинг саломатлигининг тиббий-биологик асосларини илмий-амалий тадқиқ этиш, услубий тавсиялар ишлаб чиқиш ва уларни амалиётга кенг тадбиқ этиш орқали фуқаролар саломатлигини таъминлашда иштирок этиш марказнинг муҳим вазифаларидан биридир.

Ёшларни оилавий ҳаётга тайёрлаш орқали уларга катта ҳаётга йўлланма бериш оила мустаҳкамлигини таъминлашнинг асосидир. Уларни оила ва никоҳнинг муқаддаслиги ҳақидаги билим билан қуроллантириш, рўзғоршунослик асосларидан хабардор этиш, оила юритишнинг ўзига хос хусусиятлари ҳақидаги малака ва кўникмаларини шакллантириш масалаларида илмий-назарий ва методик тавсиялар яратиш ва уларни амалиётга тадбиқ этиш масаласи ҳам марказ фаолиятидан кенг ўрин олган. Ёшларни оилавий ҳаётга тайёрлашни яхшилаш мақсадида эса республикамизда мавжуд никоҳ уйлари ва саломатлик марказлари ҳузурида махсус ўқув-тарбиявий курсларни ташкил этиш ишлари амалга оширилади.

Мамлакатимизда адолатпарвар, демократик жамият қуриш ҳукуматимиз олиб бораётган муҳим ишлардан биридир. Бу ўринда асосий вазифа ҳар бир фуқаронинг ҳуқуқий саводхон бўлишига эришиш, жамиятимизда қонунларнинг устуворлигини таъминлашга алоҳида эътибор бериш талаб этилади. Оила эса шахс ҳуқуқий маданиятини шакллантиришнинг асосий бўғини ҳисобланади. Оиланинг ҳуқуқий саводхонлигини тубдан яхшилаш бўйича илмий-амалий фаолият кўрсатиш, оилада боланинг қонуний ҳуқуқ ва манфаатларининг ҳимоя қилиниши, соғлом ўсиши, мактабга тайёрланишида ота-оналарнинг фаолиятларини такомиллаштириш ҳамда масъулиятларини ошириш юзасидан ўқув-услубий тавсиялар ишлаб чиқиш муҳим вазифалардан биридир.

Маънавий етук оила – маънавий юксак жамият таянчидир. Оила анъаналари ва қадриятларини ёшлар онгига сингдириш, уларни халқимизнинг, Ватанимизнинг, туғилиб ўсган жойининг тарихи, маданияти, санъати, адабиёти ҳақида чуқур билим билан қуроллантириш маънавий баркамолликни тарбиялашнинг асосидир. Бу масалага илмий-амалий ёндошиш ҳам марказ диққат эътиборидадир. Шунинг учун ёш авлодда маънавият, маданият, маърифатни янада юксалтириш орқали оилада баркамол авлодни тарбиялашнинг энг самарали, мақбул усулларини излаш ва ишлаб чиқиш, оила ва жамият муаммоларига ва уларнинг ечимига оид ўқув-услубий қўлланма, илмий-оммабоп рисолалар яратиш асосий вазифалардан ҳисобланади. Республика миқёсида оила масалаларига оид тадбирлар дастурининг бажарилиши мониторингини олиб бориш, оила фаровонлиги ва камолоти йўлида қабул қилинган ҳукумат қарорларида белгиланган чора-тадбирларнинг республика миқёсида ҳамда жойларда бажарилишига кўмаклашиш марказ фаолиятида муҳим аҳамият касб этади.

Республика «Оила» илмий-амалий маркази мазкур йўналишлардаги вазифаларни республика миқёсида самарали амалга оширилишини таъминлашни ташкил этиш мақсадида вилоятларда ўз ҳудудий бўлимларини ва оила муаммолари бўйича аҳолига амалий ёрдам берувчи хўжалик ҳисобидаги гуруҳларни ташкил этади. Эксперт гуруҳлари орқали оила муаммоларини ўрганиш юзасидан тайёрланган ўқув-услубий ва бажарилган илмий-тадқиқот ишлари, дастурлари таҳлил қилинади ва баҳоланади. Шу йўсинда марказнинг келгусида қиладиган ишлари аниқлаб олинади.

Мустақиллик шарофати билан Ўзбекистон дунёга юз тутмоқда. Мамлакатимиздаги барча соҳадаги илғор тажрибаларни чет мамлакатларга, улардаги намунали ишларни эса миллий хусусиятлардан келиб чиққан ҳолда кундалик ҳаётимизга олиб киришга муваффақ бўлмоқдамиз. Шу нуқтаи назардан илмий ходимларнинг малакасини ошириш, чет элларда илмий-тадқиқот ишларини олиб бориш, ўзаро тажриба алмашиш ҳамда ташқи фаолиятни амалга ошириш мақсадида халқаро ҳамкорликни йўлга қўйиш марказнинг халқаро мавқеини оширишнинг муҳим омилидир.

Шундай қилиб, мамлакатимизда оила муаммоларини илмий-амалий нуқтаи назардан тадқиқ этадиган мазкур марказнинг фаолият йўналишлари серқирра бўлиб, мақсад жамиятнинг асосий бўғини ҳисобланмиш оилаларнинг ҳар томонлама ривожланишини таъминлашга ўз улушини қўшишдан иборатдир.

Ойниса МУСУРМОНОВА,
Ўзбекистон Республикаси «Оила» Илмий-амалий маркази директори, педагогика фанлари доктори, профессор.

АКС САДО

Мамлакатимиз ижтимоий ҳаётида амалга оширилаётган дунёвий ислоҳотларнинг асл моҳиятини халқимиз онгига етказишда санъатнинг роли беқиёсдир. Мусиқа ижрочилигининг оммавий турларидан саналмиш эстрада санъатининг бугунги аҳволи ва айрим муаммолари хусусида журналист Норқобил Жалилнинг «Халқ сўзи» (18 март)да босилган «Яллама ёрим»нинг ёши» мақоласини ўқиб кўнглимдан кўп ўйлар ўтди.

МИЛЛИЙЛИК МЕЗОНИ

Бу на гулдир, сурати бор, тийнати бор,
Умр бирла ўзбегимнинг санъати бор.
Тоҳиржон ҲАМРОҚУЛОВ сурат-лавҳаси.

Дарвоқе, санъатнинг, айниқса, қўшиқнинг сеҳри, синоати беқиёс, ҳеч бир таърифга сиғмайди. Мадомики шундай экан, миллий эстрадамиз мазмунан соф миллий, шаклан замонавий кўринишга эга бўлиши учун қандай вазифаларни бажаришимиз лозим? Тўғри, ҳамма соҳаларда бўлгани каби бу масаланинг ҳам ижобий ҳал этилиши аввало мутахассислар зиммасидадир. Хўш, ҳозирги кунда фаолият кўрсатаётган гуруҳларимиз, ижрочиларимизнинг касбий маҳорати, санъаткорлик даражаси халқимизнинг маънавий-мусиқий талабини тўлиқ қондиряптими?

Мамлакатимизда эл назарига тушган ва халқаро кўрик-танловларда иштирок этиб, юртимиз эстрада санъати шарафини ҳимоя этган машҳур қўшиқчиларимиз ва гуруҳларимиз бор. Аммо айни вақтда ўртамиёна, ёки Ғарб ва Яқин Шарқ эстрада ижрочилигига кўр-кўрона тақлид қилиб, мана шу замонавий эстрада намунаси деб мухлисларни чалғитаётган гуруҳлар ва ижрочилар йўқ дейсизми? Эстрада санъатини енгил-елпи, фақатгина маиший соҳага хос бўлган жанр деб билган ижрочилар албатта янглишадилар. Агар жаҳон эстрада санъатининг равнақига эътибор берадиган бўлсак, яратилган асарларнинг кўплари аллақачон классик асар мақомига эга. Аслида ҳар бир мусиқий асар қайси жанрда ижод қилинишидан қатъий назар, ўта халқчил, мазмунан миллий ва замон руҳига мос келадиган даражада бўлиши керак.

Шу ўринда айтиб ўтиш жоизки, бу соҳани янада ривожлантириш учун аввало кадрлар тайёрлаш тизимини шакллантириш керак. Тўғри, мазкур соҳа мутахассисларини тайёрлаш мақсадида бугунги кунда ўрта ва олий таълим мактаби ташкил этилган. Аммо бошланғич таълим берувчи билим масканлари кам. Агар мусиқа мактаб-интернатлари қошида эстрада синфлари ҳам ташкил этилса, махсус ишлаб чиқилган ўқув режаси ва дастурлар асосида уларга сабоқ берилса, мутахассислар тайёрлаш тизимида умумий бир бутунлик ҳосил бўлур эди. Ана шунда турли қиёфада ҳаваскорликдан ўсиб чиқаётган қатор гуруҳларни маълум бир мақсад сари йўналтиришнинг йўллари туғиларди. Ўсиб келаётган ёш санъаткорлар халқимиз тарихи, мусиқа мероси, миллий қадриятларимиз ва маънавиятларимизга оид тўлиқ билим ва тушунчалар олиш имкониятига эга бўлур эдилар.

Масаланинг яна бир нозик томони бор. Бу ижодий гуруҳлар ва ижрочилар репертуарларидан ўрин олган асарларнинг мазмунан теранлиги, мантиқан бойлиги ҳамда шакл тузилиш тартибига тегишлидир. Ахир, эслайлик, «Наманганнинг олмаси» ёки Ботир Зокиров ижро этган «Раъно», «Арабча танго» қўшиқларини ҳозир ҳам эшитиб қолсак титраб кетамиз-ку! Нега? Чунки улар ўта халқчил ва миллий эди-да. Мақолада жуда тўғри таъкидланган: бугун қўшиқ ҳам, қўшиқчи ҳам сероб. Афсуски, ҳақиқий халқона руҳдаги қўшиқлар оз. Миллий эстрадага ҳамон енгил муносабатда ёндошилаётгани энг оғриқли масаладир. Яна бир ташвишли манзара, ижрочи ва бастакор ўртасида кўприк йўқ. Ҳаммаси ўзларича йўл излаш билан овора. Оқибатда на матнда, на мусиқада савия, руҳ бор. Аралаш-қуралаш «эгизак» қўшиқлар босиб кетаяпти. Бу албатта, тингловчини бездириб қўяётир.

Тўғри, ҳеч қачон бирон-бир халқнинг санъати ёки адабиёти бошқа миллат ёки элатларнинг маданияти таъсирисиз алоҳида ажралган ҳолда шаклланган эмас. Аммо бу дегани кўр-кўрона бошқа халқлар ижодидаги ўзига хосликларни тўғридан-тўғри татбиқ этиш деганимас-ку! Бу каби санъатимизнинг миллийлигига шикаст етказувчи кўринишларни бартараф этиш учун, ҳамда ёш ижодкорларни халқимиз ва миллатимиз маънавий эҳтиёжини қондира оладиган даражада ижод қилишларини таъминлаш мақсадида энди бадиий кенгашлар фаолиятини бутунлай қайтадан кўриб чиқиш вақти етди. Чунки жуда катта масъулият ва жавобгарлик шу кенгашлар зиммасига тушади. Улар ҳар бир қўшиқ ва мусиқага ҳақиқий мухлис ҳамда профессионал санъаткор талаблари даражасида баҳо бериши шарт. Ана шундагина эстрада ўзининг оҳанги, миллий қиёфасини топади.

Санъат холислик ва ҳалолликни кўтаради. Унга қанча енгил, юзаки ёндошилса, шунча ғариб ва юзаки муносабат шакллана бошлайди. Шу боис ҳам Наврўз байрами арафасида Президентимиз миллий санъат, қолаверса, ўзбек эстрадасининг тақдири хусусида жуда куйинчаклик билан гапирдилар. Ижодкорларимизни янада фаолроқ бўлишга, санъат йўлида фидойилик кўрсатишга чорладилар.

Мени кўпдан бери яна бир муаммо ўйлатади. Бу турли Тошкент шаҳри, вилоятлар ва шаҳарларда фаолият кўрсатаётган овоз ёзиш студиялари ва мусиқий кассеталарни сотувчи шохобчалар ишини мутасадди ташкилотлар тегишли назорат ва кўриклардан ўтказмаётганидир. Кўп ҳолларда ҳеч қандай тавсия ёки рухсатномаларсиз дуч келган хонанда ва гуруҳларнинг қўшиқлари ёзилган кассеталар сотилмоқда. Оқибатини ўзимиз кўриб турибмиз. Қанча савиясиз, маза-матрасиз қўшиқлар тарқалиб кетаётир. Машҳур рус бастакори М.И. Глинка айтганидек, «Мусиқани халқ яратади, биз унга фақат сайқал берамиз». Шунинг учун халқимизнинг ўлмас меросини ўзига асл ҳолича қайтариб берадиган кунларга етдик.

Одилжон ҚОРАБОЕВ,
Тошкент шаҳар Маданият ишлари бош бошқармаси эстрада бошқармаси директори.

SPORT
СПОРТ

"ОЛТИН" – ЎЗБЕКИСТОНЛИКЛАРДА

Саудия Арабистонида сув полоси бўйича халқаро мусобақа бўлиб ўтди. Унда Миср, Сурия, Саудия Арабистони ва Ўзбекистон командалари иштирок этди. Бу спорт беллашувида мезбонларнинг икки командаси майдонга чиқди.

Ўзбекистон терма командаси биринчи марта мана шундай халқаро мусобақа ғолиби бўлди. Дастлабки ўйинларда ўзининг барча рақибларини доғда қолдирган ўзбек спортчилари финалда тўққиз марта Африка чемпиони, Атлантадаги ёзги олимпия ўйинларининг кумуш медали совриндорлари — Миср спортчилари билан учрашдилар.

Муросасиз курашда Ўзбекистон командаси 12:7 ҳисобида ғалаба қозонди. Терма командамизнинг Александр Яшнов, Сергей Шабанов, Раис Ковязин, Олег Коряков, Александр Комаров, Руслан Носиров, Евгений Белов, Руслан Чигатаев ва Константин Захаров каби спортчилари "олтин"ни қўлга киритишда муносиб ҳисса қўшди. Бу ўринда команданинг бош мураббийси Борис Рустамовнинг хизматини алоҳида таъкидлаш лозим.

Йигитларимиз олдида энди янада катта синов турибди. Энди улар Бангкокда ўтказиладиган Осиё ўйинларининг очиқ чемпионатида иштирок этишади.

КУЧЛИЛАР АНИҚЛАНДИ

Бекободда академик эшкак эшиш бўйича Ўзбекистон кубоги мусобақалари ниҳоясига етди. Унда мамлакатимизнинг 116 кучли спортчиси иштирок этди.

Якка тартибдаги мусобақаларда Наталья Богатова ва Константин Пак энг яхши натижага эришди. "Дарғасиз жуфтлик" тоифасида сузишда Анастасия Орехова билан Зарифа Сесинбоева, Баҳодир Давлатёров билан Владимир Грешченко ғолиб деб топилди.

"Жуфтлик" тоифасида сузишда Наталья Богатова билан Севара Ғаниева, Константин Ни билан Василий Чекменев биринчи бўлишди.

Баҳодир Давлатёров, Владимир Грешченко, Садриддин Ғаниев, Денис Митрофанов, Константин Пак, Темур Ғаниев, Дмитрий Тихонов ва Рифъат Сайдалиев "Дарғали саккизлик" тоифасида ғолиб чиқишди.

Баҳодир Давлатёров, Владимир Гришенко, Темур Ғаниев ва Дмитрий Тихоновдан иборат "Дарғасиз тўртлик" маррага биринчи бўлиб етиб келди.

СОВРИНЛАР – МЕҲМОНЛАРДА КЕТДИ

Андижонда теннис бўйича "Буюк ипак йўли" халқаро мусобақаси ниҳоясига етди. Унда 20 мамлакатдан таниқли спортчилар иштирок этди.

Саралаш учрашувларидан сўнг финалда белоруссиялик Максим Мирний ва россиялик Артём Дерипаско учрашдилар. Бу яккама-якка олишувда Максим Мирний ғалаба қозонди.

Жуфтлик тартибда эса, ўзбекистонлик Вадим Куценко ва Дмитрий Томашевич билан белоруссиялик Максим Мирний ва Андрей Волчковлар куч синашди. Бу учрашувда меҳмонларнинг қўли баланд келди.

"Буюк ипак йўли" халқаро мусобақаси ғолибларига қимматбаҳо мукофот ва эсдалик совғалари топширилди.

(ЎзА)

ОБ-ҲАВО

Гидрометеорология Бош бошқармасининг хабар қилишича, 29 апрелда республикамизнинг барча ҳудудларида ҳаво ўзгариб туради. Қорақалпоғистон Республикаси ва Хоразм вилоятининг айрим туманларида қисқа муддатли ёмғир ёғиши, момақалдироқ бўлиши мумкин. Момақалдироқ вақтида шамолнинг тезлиги секундига 15-20 метрга етади, кечаси 9-14, кундузи 19-24 даража иссиқ бўлади.

Қолган вилоятларда ёғингарчилик бўлмайди. Бухоро ва Навоий вилоятларида кечаси 10-15, кундузи 26-31 даража иссиқ бўлади.

Самарқанд, Жиззах, Сирдарё ва Тошкент вилоятларида кечаси 9-14, кундузи 23-28 даража иссиқ бўлади. Пойтахт вилоятининг тоғли туманларида қисқа муддатли ёмғир ёғиши, момақалдироқ бўлиши мумкин, кечаси 0-5, кундузи 7-12 даража иссиқ бўлади.

Қашқадарё ва Сурхондарё вилоятларида кечаси 10-15, кундузи 26-31 даража иссиқ бўлади.

Фарғона водийсидаги вилоятларда кечаси 8-13, кундузи 21-26 даража иссиқ бўлади.

Тошкентда ёғингарчилик бўлмайди, кечаси 10-12, кундузи 25-27 даража иссиқ бўлади.

(ЎзА)

«РИВОЖЛАНТИРИШ ИНВЕСТИЦИЯ ФОНДИ» ОЧИҚ АКЦИЯДОРЛИК ЖАМИЯТИ

акционерларнинг умумий йиғилишида қатнашиш ҳуқуқига эга бўлган акционерларнинг рўйхатини тузиш санаси 1998 йил 31 мартдан 30 апрелга кўчирилганлигини ўз акционерларига маълум қилади.

Кузатув Кенгаши

АЛ-БУХОРИЙ САБОҒИ

Абдулла Қодирий номли Тошкент Давлат маданият институтида «Илмий дунёқарашнинг шаклланишида Имом ал-Бухорийнинг тутган ўрни ва роли» мавзуида илмий-назарий конференция бўлди.

Унда Ўзбекистон Фанлар Академиясининг мухбир аъзоси, филология фанлари доктори, профессор, Шарқшунослик институти ректори Неъматилла Иброҳимов Имом ал-Бухорийнинг ҳаёти ва ижоди ҳақида сўзлади.

Ўзбекистон мусулмонлари диний идораси раисининг ўринбосари Абдуғани Абдуллаев Имом ал-Бухорий ижтимоий-сиёсий, маънавий-маърифий қарашлари пайдо бўлишининг шарт-шароитлари ва заминлари хусусида гапирди.

Ҳадисларда либос ва ҳижоб масалалари ҳақида Маҳмудхўжа Нуриддинов фикр юритди.

Шунингдек, халқаро Амир Темур хайрия жамғармаси раисининг биринчи ўринбосари, филология фанлари номзоди Убайдулла Уватов ва профессор Малик Муродовларнинг маърузаларини ҳам талабалар диққат билан тинглади.

Анжуман охирида бўлиб ўтган савол-жавоблар ҳам ушбу тадбирнинг йиғилганларга Имом ал-Бухорий ҳақида батафсил маълумот берганлигининг белгиси бўлди. Ушбу тадбирни улуғ бобомиз ҳақидаги энг яхши сабоқ деса бўлади.

А. ЖЎРАЕВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

УН, ШАКАР, ЦЕМЕНТ ВА БОШҚА МАҲСУЛОТЛАР УЧУН

Янги универсал

ПОЛИПРОПИЛЕН ҚОПЛАР

сотилади.

√ Туркиядаги ишлаб чиқарувчи фабрикалардан тўғридан-тўғри келтирилган.
√ Ички целлофан қопламали ҳамда қопламасиз.

DM FIRMA DEMIR

Манзил: 700083, Тошкент ш., Бухоро кўч., 26.
Тел.: 133-06-00, 133-81-48, 132-13-08, 56-12-98, 41-87-73 Факс: 40-65-37

Тошкент электротехника алоқа институти жамоаси нафақадаги катта ўқитувчи

Абдунаби САГИНТАЕВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

«ХАЛҚ СЎЗИ» «НАРОДНОЕ СЛОВО»

Бош муҳаррир
Аббосхон УСМОНОВ

МУАССИСЛАР:
Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси

БЎЛИМЛАР:
Парламент 133-57-34;
Ҳуқуқ ва қонунчилик 136-07-94;
Иқтисодиёт 136-36-65;
Қишлоқ хўжалиги 136-37-85
Маънавият 136-35-60, 132-10-65;
Хатлар 136-29-89, 133-07-48;
Фан, туризм, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик 132-12-08;
Халқаро ҳаёт 132-11-15;
Котибият 133-10-28;
Эълонлар 136-09-25.

Рўйхатдан ўтиш тартиби № 0001
Буюртма Г — 011138, 42797 нусхада босилди, ҳажми — 2 табоқ. Офсет усулида босилган. Қоғоз бичими А—2
Газета IBM компьютерида терилди ва операторлар Рустам АЗИМОВ ва Сергей ЛУКИН томонидан саҳифаланди.

МАНЗИЛИМИЗ:
700000, ГСП,
Тошкент шаҳри,
Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.

Навбатчи муҳаррир — Қ. Эшматов.
Навбатчи — Ф. Санаев.
Мусаҳҳиҳ — Ф. Усмонов.

«Шарқ» нашриёт-матбаа концерни босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41.
Босишга топшириш вақти—21.00 Босишга топширилди: 23.15 1 2 3 4 5 6